

370.19.1

ก 3-36

ร. 2

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ
ของ
ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2549

ภัทรสิริณ เสวตไอยาราม. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . คณะกรรมการควบคุม :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ , รองศาสตราจารย์เวชณี กรีทอง.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่
เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกองค์ประกอบเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านส่วนตัว
ได้แก่ องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ทางการเรียน และ เจตคติต่อการเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของ
ผู้ปกครอง ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
และ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ ลักษณะทาง
กายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ
เพื่อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 197 คน เป็นนักเรียนชาย 96 คน และ
นักเรียนหญิง 101 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ
เรียนที่เหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์แบบ
การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต(X_7) แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_8) เจตคติต่อการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
(X_{10}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{11}) ความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12})
และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13})
2. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ อายุ (X_1)
3. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี 5 องค์ประกอบ
ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ (X_2) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_3)
ปริญญาตรี(X_4) สูงกว่าปริญญาตรี (X_5) และบุคลิกภาพ (X_6)

4. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมี 2 องค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) และเจตคติต่อการเรียน (X_9) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมได้ร้อยละ 33.50

5.สมการที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมนักเรียนช่วงชั้นที่3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี สมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .901 + .410 X_{13} + .360 X_9$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .429 X_{13} + .284 X_9$$

FACTORS AFFECTING APPROPRIATE LEARNING BEHAVIORS OF THE THIRD LEVEL
SECONDARY GRADES 1-3 STUDENTS AT PHOONJAREARNVITTAYAKOM SCHOOL IN
BANGPLEE DISTRICT, SAMUTPRAKARN PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
PATARASIRI SAWETIYARAM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2006

Patarasiri Sawetiyaram. (2006). *Factors Affecting Appropriate Learning Behaviors of The Third Level Secondary Grades 1-3 Students at Phoonjareanvittayakom School in Bangplee District, Samutprakarn Province*. Master thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst. Prof. Promptida Sankamkrue , Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

The purposes of this research were to study the factors affecting appropriate learning behaviors of The Third Level Secondary Grades 1-3 Students at Phoonjareanvittayakom School in Bangplee District, Samutprakarn Province. The factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factor : age, personality, future orientation, learning motivation and attitude towards learning, second of them was family factor : guardians' economic level, guardians' attention of study, interpersonal relationship between students and their guardian and guardians' educational level, third of them was environmental factor : physical learning environment, interpersonal relationship between students and their teachers and interpersonal relationship between students and their peer groups.

The 197 samples : 96 males and 101 females were the students of the third level secondary grades 1-3. The instruments was factors affecting appropriate learning behaviors questionnaires. The data was analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive correlation between appropriate learning behaviors and 7 factors : future orientation (X_7) learning motivation (X_8) attitude towards learning (X_9) interpersonal relationship between students and their guardian (X_{10}) physical learning environment (X_{11}) interpersonal relationship between students and their teachers (X_{12}) and interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{13}) at.05 level.
2. There was significantly negative correlation between appropriate learning behaviors and 1 factor : age (X_1) at.01 level.
3. There were no significantly correlation between appropriate learning behaviors and 5 factors : guardians' economic level (X_2) guardians' educational level ; lower bachelor degree (X_3) educational level ; bachelor degree or compare to bachelor degree (X_4) educational level ; above bachelor degree (X_5) and personality (X_6)

4. Factors affecting appropriate learning behaviors ranking from the most to the least effects were 2 factors : interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{13}) attitude towards learning (X_9). These factors could predicted students appropriate learning behaviors about the percentage of 33.50

5. The predicted equation of appropriate learning behaviors were significantly predictor at .05 level, in terms of raw scores and standard scores were as follows :

5.1 The predicted equation in terms of raw score were :

$$\hat{Y} = .901 + .410 X_{13} + .360 X_9$$

5.2 The predicted equation in terms of standard score were :

$$Z = .429 X_{13} + .284 X_9$$

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ของ
ภัทรสิริณี เสวตไวยาราม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่...18...เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

.....ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

.....กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลี่ยมแสง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยั้งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เวชณี กรีทอง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง กรรมการสอบปากเปล่าที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมที่กรุณาให้คำปรึกษา พร้อมทั้งแนวคิดและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง และอาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณสฤติย์ สวนพรหม ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ที่กรุณานุญาตให้ทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์พิทักษ์ อาจารย์องอาจ โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม และโรงเรียนราชวินิตบางแก้วที่กรุณาสละเวลาช่วยเหลือให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และ ขอขอบคุณ นักเรียนโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ชั้นชั้นที่ 3 และนักเรียนโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ชั้นชั้นที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตลอดหลักสูตร และขอบคุณทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจที่ดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและคุณโจที่ให้กำลังใจตลอดมา

ภัทรสิริณ์ เสวตไอยาราม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุ.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ.....	15
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต.....	22
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	28
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเอาใจใส่ของผู้ปกครองการเรียนรู้.....	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน....	30
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน	
กับผู้ปกครอง.....	31
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน	
กับผู้ปกครอง.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน	
กับผู้ปกครอง.....	31
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน.....	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน.....	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	36
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.	37
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	88
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	61
2	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	62
3	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม.....	63
4	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ.....	65
5	แสดงองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ช่วยให้การติดต่อสื่อสาร โทรมคมนาคม สะดวก ฉับไวอย่างที่คนทั่วไปเรียกว่า “โลกาภิวัตน์” (Globalization) ซึ่งทำให้เกิด กระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม (สุพล วังสินธุ์. 2537 : 48-52) โดยการเปลี่ยนโฉมหน้าจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม ทำให้สังคมไทย ในปัจจุบันมีคุณภาพชีวิตที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และมีผลกระทบที่สำคัญ เช่น การเสื่อมสลาย ของสถาบันครอบครัว ปัญหาจากสิ่งแวดล้อม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด และปัญหา โสเภณีเด็ก สิ่งที่จะช่วยให้ปัญหาดังกล่าว คลี่คลาย ก็คือต้องเตรียมคนให้พร้อมรับกับความ เปลี่ยนแปลงดังกล่าวหรือเตรียมคนให้พร้อมเพื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์นั่นเอง

องค์กรที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนก็คือ องค์กรทางการศึกษา เพราะ การศึกษาสามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาใน ระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้พัฒนาคนในระดับกลางซึ่งจะเป็นกำลังที่สำคัญ อย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ พัฒนาคุณภาพมนุษย์ โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติรองรับอีกชั้นหนึ่ง การจัด กระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาได้เต็มศักยภาพ นับได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการ ศึกษา ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาจะเป็นไปได้ต่อเมื่อระบบการศึกษาตระหนักถึง ความแตกต่างและสามารถตอบสนองเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม ดังที่อุษณีย์ โพธิสุข. (2544 : 35) ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดแนวจัดการศึกษาโดยยึดหลัก ผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาโดยมุ่งหมายให้ เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ในส่วนของการจัดการศึกษาต้องยึดว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด(สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 31-32) ซึ่งสอดคล้องกับพวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2544 : 15) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 เป็นต้นมา รัฐได้ทุ่มเทงบประมาณเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีการขยายโอกาสทางการศึกษาจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสเรียนถึงระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และในปัจจุบันประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาสภาพวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ยิ่งชี้ให้เห็นความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนากลุ่มบุคคลผู้มีความสามารถพิเศษให้เป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความก้าวหน้า และบุกเบิกเพื่อ แก้ปัญหาประเทศไปสู่ความมั่นคงอย่างต่อเนื่องถาวร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2541 : 37)

ในการประเมินคุณภาพการศึกษาในทุกระดับชั้นนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้น กรมวิชาการได้รับมอบหมายจากกระทรวงศึกษาธิการให้ ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2526 เป็นต้นมา โดยตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมความสามารถ ตามจุดหมายหลักสูตร ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้นเป็นช่วงสำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อและเข้าสู่โลกของงาน อีกทั้งในระดับนี้ยังเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ คือ อยู่ในช่วงวัยรุ่น การประเมินดังกล่าวจึงคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความสามารถด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานและพื้นฐานอาชีพ สังคมศึกษา พลานามัย การคิดและการแก้ปัญหา รวมทั้งด้านจิตพิสัย ทางคุณธรรมและค่านิยม ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานผลสัมฤทธิ์ไปวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าในยุคข้อมูลข่าวสารและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 37-38)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพทางการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน มีการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น การวิจัยของ สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์. (2521 : 59) ที่ได้ศึกษารูปแบบผลการเรียนในโรงเรียนหลังจากทดสอบความเที่ยงตรงแล้ว ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมทางบ้านเป็นกลไกสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียน

สำหรับความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงย่อมแสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และสะท้อนว่าเป็นผู้ที่เอาใจใส่ต่อการเรียน ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ และมีคุณสมบัติที่สังคมชื่นชม นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเป็นองค์ประกอบหนึ่ง เพื่อคัดนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยเป็นดัชนีสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยบ่งชี้ถึงคุณภาพของหน่วยงานทางการศึกษา ทำให้ทางโรงเรียนเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ครูพยายามจัดการเรียนการสอนให้ครบถ้วนตามหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างสมดุลรอบด้าน เป็นไปตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษา เพราะสอดคล้องกับตลาดแรงงานและเป็นที่ยอมรับของสังคม นอกจากนั้น ผู้เรียนเองจะเห็นความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้ความสำคัญต่อการเรียนทุกวิชาตามหลักสูตร มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2542 : 1-2)

ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคือ พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ดังที่ กลอสมีเออร์ (ประทีป จินรี, 2535 : 15 ; อ้างอิงจาก Klausmeir. 1962) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลผลิตทาง

วิชาการของนักเรียน คือองค์ประกอบด้านนักเรียน ฉะนั้นนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ให้ความสนใจในการเรียนดี ทำงานตามที่ครูมอบหมายก็จะมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

เนื่องจากนี้ ผู้วิจัยได้รู้จักเด็กนักเรียนโรงเรียนพุลเจริญและมีความสนใจที่จะ ทำการศึกษา จึงได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้น กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขต บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนนักเรียน 197 คน เป็นนักเรียนชาย 96 คน และนักเรียน หญิง 101 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ใช้คำถามว่า “ขณะนี้ท่านคิดว่าท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง” พบว่า คำตอบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 78.68 ได้แก่ ไม่ เข้าใจเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่ตั้งใจเรียน ไม่อยาก เรียน เครียด ไม่กล้าถามอาจารย์ งานไม่เสร็จทันเวลา ปัญหาด้านส่วนตัว จำนวน 15 คน คิด เป็นร้อยละ 7.61 ได้แก่ ขาดความอบอุ่น ทะเลาะกับเพื่อน ไม่เข้าใจกัน ไม่มีเงิน ไม่สบายบ่อย ปัญหาด้านการทำงาน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.71 ได้แก่ ส่งงานไม่ตรงเวลา ไม่มีเวลา ทำงานไม่เรียบร้อย ไม่มีความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม

คำถามข้อที่ 2 ใช้คำถามว่า “ท่านคิดว่าปัญหาในข้อที่ 1 นั้นเกิดจากสาเหตุใดบ้าง” พบว่าคำตอบที่มากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียนเกิดจาก มีเสียงดังรบกวนจนทำให้ไม่มีสมาธิ ในการเรียน อาจารย์สอนเร็วจึงทำให้เรียนไม่ทันเพื่อนและไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอนเลย ไม่กล้าถามอาจารย์ เล่นกับเพื่อนในเวลาเรียนจึงไม่ตั้งใจเรียนและไม่อยากเรียน ทำรายงานและ กิจกรรมจนส่งงานไม่ทันเวลาจึงเกิดความเครียดทั้งในเวลาเรียนและช่วงสอบ ปัญหาด้านส่วนตัว เกิดจาก ความไม่เข้าใจกันจึงเกิดทะเลาะมีปากเสียงกัน พ่อแม่แยกทางกันขาดความอบอุ่น ทาง บ้านฐานะยากจนจึงไม่มีเงิน ร่างกายอ่อนแอจึงไม่สบายบ่อย ปัญหาด้านการทำงานเกิดจาก ไม่ มีความพยายามในการทำงานทั้งการส่งงานไม่ตรงเวลา ทำงานไม่เรียบร้อย และไม่สามัคคีกัน

จากผลการสำรวจปัญหาดังกล่าวข้างต้น พบว่านักเรียนน่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการมี พฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสม ดังที่ขวัญใจ โพธิ์ทองนาถ (2547 : 7) กล่าวว่า พฤติกรรม การเรียนที่เหมาะสม หมายถึง การกระทำหรือวิธีการที่ผู้เรียนแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า ในขณะนั้น ตลอดจนมีการวางแผนในการจัดระบบการเรียนที่เหมาะสมและการทำงานเพื่อ ส่งเสริมการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งถ้านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสมจะ ทำให้เกิดผลเสียทั้งตัวนักเรียนเองและโรงเรียนด้วย เช่น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำ โรงเรียนมีนักเรียนที่ไม่มีคุณภาพในการผลิตนักเรียน เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ตลอดจนผู้ปกครอง เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการเรียนมากยิ่งขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 197 คน เป็นนักเรียนชาย 96 คน และนักเรียนหญิง 101 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 อายุ
- 1.1.2 บุคลิกภาพ
- 1.1.3 ลักษณะมุ่งอนาคต
- 1.1.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.5 เจตคติต่อการเรียน

1.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่

- 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- 1.2.2 ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน
- 1.2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- 1.2.4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

- 1.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่
 - 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
 - 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสามารถในการเรียน โดยได้เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

2. พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่เหมาะสมจนทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้แก่ การตั้งใจเรียนและฟังขณะครูสอน การหมั่นซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย การเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ การสามารถแบ่งเวลาในการเรียนได้เหมาะสม การขยันทำการบ้าน การทบทวนบทเรียนทุกครั้งหลังจากเรียนแล้ว การวางแผนในการเรียน การตรงต่อเวลาในการเรียน การมีอุปกรณ์การเรียนครบถ้วน และการอ่านหนังสือก่อนสอบ

3. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม หมายถึง สิ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ อายุ บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน ดังนี้

3.1.1 อายุ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่แรกเกิดจนถึงปัจจุบันตามปฏิทินสากลของนักเรียน

3.1.2 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การแบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) แบ่งได้ 2 แบบ ได้แก่

3.1.2.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ได้แก่ นักเรียนที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

3.1.2.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี ได้แก่ นักเรียนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ อดทนและรอคอยได้

3.1.3 ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่สามารถ

คาดการณ์และเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาวางแผนเพื่อเป้าหมายในอนาคตและปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคต เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.3.1 ความสามารถคาดการณ์ถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ

3.1.3.2 การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต

3.1.3.3 การรู้จักเลือกกระทำและรอคอยผลที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพและมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

3.1.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนในการประสบความสำเร็จในการเรียน มีความมุ่งมั่นในการเรียนให้เกิดความสำเร็จ มีความรับผิดชอบในการทำงานต่าง ๆ ให้ได้ผลดี และมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

3.1.5 เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

3.1.5.1 ด้านความคิด ได้แก่ การเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการเรียนที่จะนำวิชาความรู้ที่เรียนมาใช้อย่างถูกต้อง

3.1.5.2 ด้านความรู้สึก ได้แก่ ความชอบ ความสนใจ ความสนุกในการเรียน ความพอใจต่อการเรียนการสอน ครูผู้สอน และบรรยากาศการเรียนการสอน

3.1.5.3 ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม ได้แก่ ความตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามที่ครูผู้สอนกำหนด เตรียมอุปกรณ์การเรียน เตรียมตัวให้พร้อมก่อนการเรียน มาเรียนสม่ำเสมอ ทบทวนบทเรียน ค้นคว้าเพิ่มเติม และซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ความกระตือรือร้น การกล้าแสดงออก และการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ดังนี้

3.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ประจำเป็นรายเดือนของพ่อแม่หรือผู้ปกครองของนักเรียนรวมกัน

3.2.2 ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อผู้ปกครองเกี่ยวกับความคิด และการปฏิบัติของผู้ปกครอง ได้แก่ การให้กำลังใจเกี่ยวกับการเรียน การพูดคุยกับนักเรียน การจัดสถานที่และบรรยากาศที่เหมาะสมในการทำการบ้านของนักเรียน การจัดซื้อหนังสือคู่มือหรือหนังสือประกอบการเรียนเพิ่มเติม

3.2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียน

ต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

3.2.3.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การเคารพ เชื่อฟังคำสั่งสอนคำแนะนำทั้งด้านส่วนตัว และการเรียน การช่วยเหลือกิจการงานตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2.3.2 การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความเข้าใจ การเอาใจใส่ดูแลสุขภาพและจิตใจ การอบรมสั่งสอน การเป็นที่ปรึกษาทั้งด้าน การเรียนและเรื่องส่วนตัว

3.2.4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่

3.2.4.1 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

3.2.4.2 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรี

3.2.4.3 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

3.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังนี้

3.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ สถานที่เรียน และสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ดังนี้

3.3.1.1 สถานที่เรียน หมายถึง ภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเท ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนและห้องปฏิบัติการปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ได้แก่ เสียงและกลิ่น ห้องสมุดมีแหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่หลากหลายและเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า

3.3.1.2 สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง ปริมาณของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน เมื่อเทียบกับจำนวนครูผู้สอนและนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน

3.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

3.3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การแสดงความรักและเคารพที่มีต่อครู และการเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู

3.3.2.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อนักเรียน ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน ให้ความรัก ความห่วงใย และดูแลให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อมีปัญหาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียน

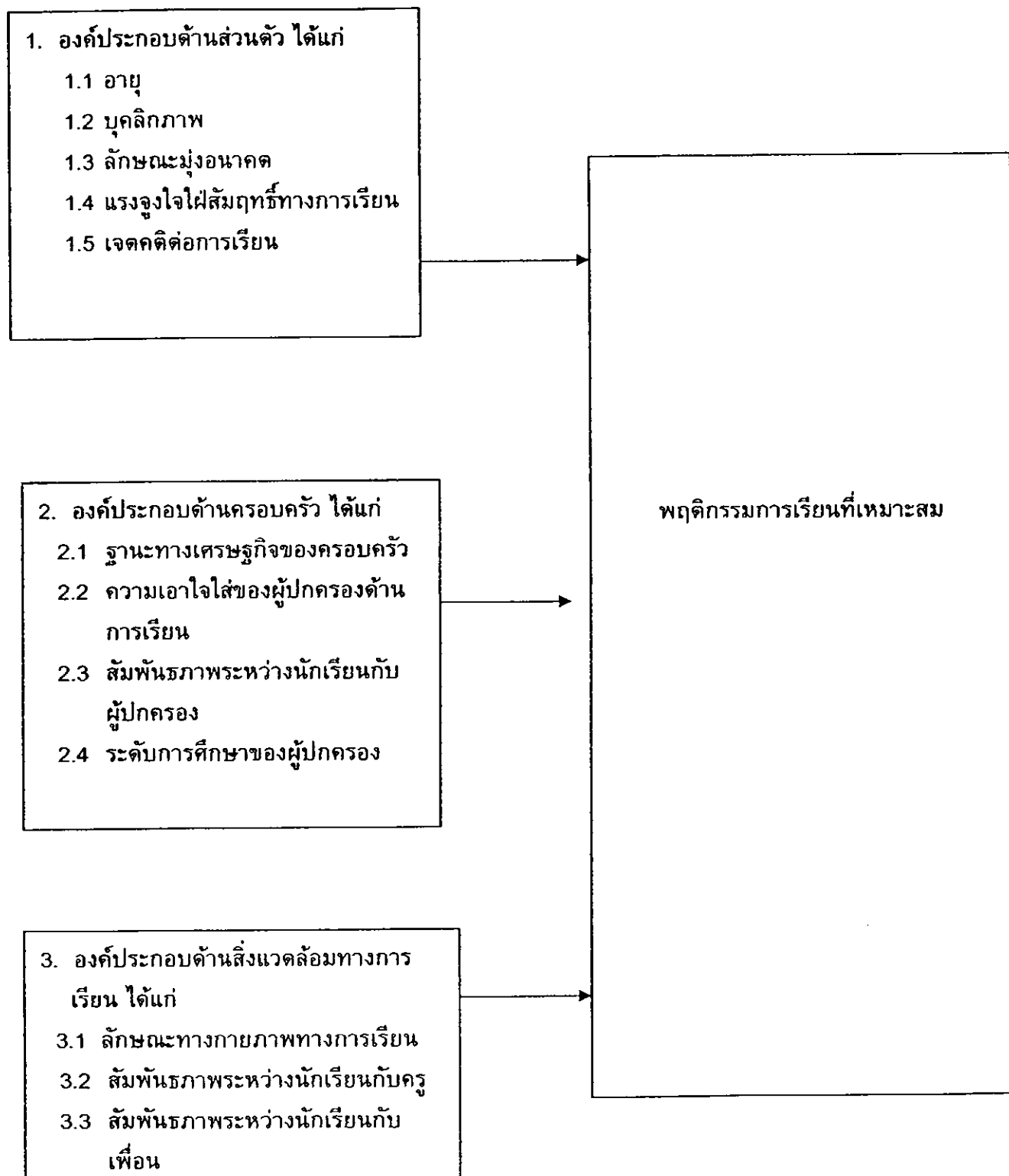
3.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกัน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ความห่วงใย ใกล้เคียง
สนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความรัก ความ
สามัคคี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเกิดจาก องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ ผู้ปกครอง และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการ เรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

สมมติฐานในการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญ วิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ใช้ในการค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ศึกษาค้นคว้า
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ศึกษาค้นคว้า

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

สมิท (อรพิน วงษ์เสน. 2542 : 11 อ้างอิงจาก Smith. 1970) ศึกษาพบว่านักเรียนสามารถประหยัดเวลาได้ 1 ใน 3 ถึง 1 ใน 4 ของเวลาเรียนที่เคยใช้ ถ้ารู้จักสร้างนิสัยทางการเรียนที่ดี และจัดระบบวิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพดังนี้

(1) กำหนดตารางเวลาในการเรียน โดยแน่ใจว่าได้ให้เวลาแต่ละวิชาอย่างเพียงพอ และบังคับตนเองปฏิบัติตามตารางนั้น

(2) จัดสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับตนเองในเวลาทำงาน

(3) ตั้งสมาธิอย่างแน่วแน่ปราศจากสิ่งรบกวนจนกว่างานจะเสร็จ

(4) ทำงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันให้เสร็จ

แครนตัน และบาร์คเลย์ (Cranston and Barclay. 1985 : 136) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียนและเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน การสอน ผู้สอนและสัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง วิธีการเรียนของผู้เรียนที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าขณะนั้นเอง

รุ่งทิวา จักรกร (2521 : 20) ได้อธิบายความหมายและลักษณะของพฤติกรรมการเรียนพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติและทักษะตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในวิชาต่าง ๆ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526 : 2) ได้กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออกตอบสนองหรือโต้ตอบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตเห็นได้ ได้ยินได้ นับได้ อีกทั้งวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย

ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรียนด้วย ดังนั้นพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

เจลีเยว บุษเนียร์ (2531 : 13) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการณ์เรียนว่า เป็นการแสดงออกตามธรรมชาติทางร่างกายและจิตใจของมนุษย์ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นพฤติกรรมในชั้นเรียนโดยมีนักเรียนเป็นผู้แสดงออก

อรพินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (2531 : 30) กล่าวถึง พฤติกรรมการณ์เรียนในความหมายของนิสัยในการเรียน หมายถึง ทักษะในการเรียนการศึกษา ที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนเป็นนิสัย โดยแบ่งเป็นการหลีกเลี่ยงการผัดเวลาดือ ความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในตนเอง มีการวางแผนในการเรียนจัดระบบการเรียนและระบบการทำงานวิธีการทำงานและวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา โดยส่งเสริมการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการณ์เรียนที่เหมาะสม หมายถึง การกระทำหรือวิธีการที่ผู้เรียนแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าในขณะนั้น ตลอดจนมีการวางแผนในการจัดระบบการเรียนที่เหมาะสมและการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์เรียนที่เหมาะสม

รุ่งทิพา จักรกร (2521 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์เรียนประกอบด้วย

1. ลักษณะของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ความพร้อม ความต้องการที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ ความสามารถในการจำสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ระดับเชาวน์ปัญญา เจตคติต่อการเรียนรู้ และสุขภาพจิต

2. ลักษณะของที่จะเรียนรู้ สิ่งที่จะเรียนรู้อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

2.1 บทเรียน ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่จะเรียน โดยลักษณะของบทเรียน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ คือ ความสั้น - ยาวของบทเรียน ความยาก - ง่ายของบทเรียน เป็นต้น

2.2 สื่อประกอบการเรียน ได้แก่ สื่อสารการเรียนต่าง ๆ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น เช่น หนังสือ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ และอื่น ๆ โดยลักษณะของสื่อประกอบของบทเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ ความชัดเจน ความซับซ้อนและความเหมาะสมของสื่อ

3. วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้ของบุคคลอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 การเรียนรู้โดยมีครูสอน

4. แรงจูงใจในการเรียน จะเป็นสิ่งที่กระตุ้นหรือแรงดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทางการเรียนรู้ออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อบทเรียน ต่อครูผู้สอน ย่อมก่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพึงพอใจ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เลย์แมน (Layman, Barbara Jean. 1975 : 450 - 455) ได้ศึกษาว่าการแนะแนวเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ช่วยปรับปรุงพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนหรือไม่ โดยศึกษากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 และ 2 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม กลุ่ม 3 เป็นกลุ่มควบคุมไม่ให้คำปรึกษาแนะแนว ก่อนและหลังให้คำปรึกษาแนะแนวแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียนของเรนนี (Renn's Inventory of Study Habits) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยทดสอบค่า (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำปรึกษาแนะแนวทั้งรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม มีพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนดีขึ้นที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

เบลตโซ (Bledsoe, Joseph C. 1971 : 2524 - A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษา พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ธาริณี เจียรวัฒนะ (2531 : 80) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูง ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนคณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การตั้งใจเรียนเสมอ การติดตามเรื่องที่เรียนเสมอ การทำการบ้านด้วยตนเอง และพฤติกรรมการสอนของครูมีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุด คือ การให้เนื้อหาที่ชัดเจน การเฉลยข้อสอบเพื่อให้นักเรียนรู้จุดบกพร่องของตนเองทุกครั้ง การให้การบ้านแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบเสมอ ครูมีความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียนเสมอ ครูเข้าใจปัญหาและความรู้สึกของนักเรียน การสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ครูมีอารมณ์ มั่นคง แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลใจกว้างและโอบอ้อมอารี ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมในการเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงมีพฤติกรรมในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อนักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมในการเรียนให้ดีขึ้นแล้ว จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

เจเลียว บุษเนียร. (2531 : 66) ได้ศึกษาเรื่องสาเหตุของการสูญเปล่าทางการศึกษา พบว่า การสูญเปล่าทางการศึกษาเกิดจากการที่นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนไม่ได้ ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี ไม่มีวิธีแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านการเรียนของตนเอง

สุรางค์ ดันติกุลวิจิตร (2539 : 74 - 75) ได้ศึกษาการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มควบคู่กับการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดคลองสวน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสองกลุ่ม

ประวีณ สุทธิสง่า (2540 : 81) ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม และรายบุคคลแบบเผชิญความจริง ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดชลบุรี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เป็นเวลา 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่าหลังจากนักเรียนได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อนักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมทางการเรียนให้ดีขึ้นแล้วจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านส่วนตัว

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุ

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1970 : 251) ได้กล่าวถึงสภาพและปัญหาของเด็กวัยรุ่นว่าเป็นระยะที่พัฒนาทั้งด้านวิถีทางดำเนินชีวิต ด้านร่างกายและจิตใจ เป็นช่วงเวลาของความเจริญงอกงามและการเปลี่ยนแปลงในแทบทุกด้านของเด็ก เช่น ด้านร่างกายสติปัญญา สังคม และอารมณ์ เป็นช่วงเวลาที่รับสิ่งใหม่ ๆ ทั้งประสบการณ์ ความรับผิดชอบตลอดจนความสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้ใหญ่ การเปลี่ยนแปลงจากวัยรุ่นไปสู่ผู้ใหญ่อย่างรวดเร็วในระยะแรก ๆ จึงดูเหมือนว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นประดังในตัวเด็กอย่างกะทันหันเด็กวัยรุ่นจึงไม่มีเวลาที่พอจะปรับตัวให้ทันกับปัญหาเหล่านั้นได้ ปัญหาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นที่พบมาก ได้แก่ ปัญหาทางสังคม ปัญหาทางโรงเรียน ปัญหาทางบ้าน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเงิน ปัญหาอนาคต และปัญหาทางศาสนา นอกจากนี้ เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1970 : 278) ยังกล่าวว่า เด็กในวัยรุ่นตอนต้น จะมีอารมณ์รุนแรงมากกว่าวัยที่ผ่านมา เด็กมักจะมีอาการขัดแย้งกับพ่อแม่ ครู และเพื่อน ทำให้เด็กรู้สึกว่ามี ความลำบากในการปรับตัว ทั้งด้านชีวิตส่วนตัว และการเรียน เด็กในวัยนี้จึงเป็นวัยที่มีลักษณะไม่แน่นอน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แลชแมน แลชแมน และโทรเนสบูรี (วิกิร ดัณฑุทโทไล และลักษณา การกรณ. 2529 : 13 ; อ้างอิงจาก Lachman, Lachman and Thronesbury. 1979) พบว่าชาวปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลมีลักษณะคงที่ในช่วงอายุระหว่าง 20-50 ปี

ฮัลท์สและดัชช์ (วิกิร ดัณฑุทโทไล และลักษณา การกรณ. 2529 : 12 ; อ้างอิงจาก Hultsch and Deutsch. 1981) กล่าวว่า ผู้ใหญ่สามารถจะเข้าร่วมหรือแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ โดยไม่แตกต่างจากเด็กอย่างชัดเจน ถ้าจะพิจารณาโดยทั่ว ๆ ไปแล้วความสามารถในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ มีแนวโน้มที่จะลดลงเล็กน้อยในขณะที่อายุเพิ่มขึ้น และจะลดลงมากจนเกิดความแตกต่างอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับเด็ก เมื่อบุคคลนั้นอายุเกินกว่า 60 ปีขึ้นไป

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 57 - 58) สำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีอายุ 17-20 ปี มีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีอายุ 21-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.3.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ruch. 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ตัวเราทั้งตัวหรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้นเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ

ดิงค์เมเยอร์ (นิภา นิธยาน. 2530 : 26 ; อ้างอิงจาก Dinkmeyer. 1965) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือสภาวะทุกอย่างอันประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะทางกาย อารมณ์ ทักษะ ความสนใจ ความคิด ลักษณะท่าทาง ความรู้สึก นิสัย ความสามารถทางปัญญา

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970 : 110) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่าบุคลิกภาพเป็นภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกให้เห็น

กูต (Good. 1995 : 417) กล่าวว่าบุคลิกภาพเป็นภาพรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

สิริชัย ประทีปฉาย (2533 : 3) ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ศรีธรรม ธนภูมิ (2535 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกซ้ำ ๆ เพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และสังเกตได้จากความสามารถ ความสนใจ ลักษณะเด่น ค่านิยม ทัศนคติ ภาพพจน์ที่เกี่ยวกับตนและความประพฤติ

นวลละอ อ สุภาผล (2537) ได้สรุปไว้ว่า บุคลิกภาพ มีความหมายครอบคลุม 2 ประการ คือ

1. เป็นทักษะทางสังคม หรือความคล่องตัว เป็นความสามารถในการตอบสนองกับบุคคลต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป ซึ่งบุคลิกภาพสามารถฝึกฝนได้

2. เป็นลักษณะที่ติดตัวมาและแสดงออก หรือสร้างความประทับใจบุคคลอื่นที่สัมพันธ์ด้วย ซึ่งบุคคลที่สัมพันธ์ด้วยจะมีความคิดเห็นต่อบุคคลนั้นในลักษณะต่าง ๆ

ความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกทั้งด้านความรู้สึนึกคิด ทศนคติ ค่านิยม ซึ่งรวมทั้งพฤติกรรมภายนอกและภายในด้วย

2.3.1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 - 195) กล่าวว่า ประสพการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. ประสพการณ์ร่วมทางวัฒนธรรมเป็นประสพการณ์ที่มีผลให้บุคลิกภาพแตกต่างกันซึ่งเกิดจากความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนทางสังคมนั้น ๆ

2. ประสพการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

อิริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 42 ; อ้างอิงจาก Erikson. 1959) เชื่อว่าการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดยั้งแต่ในวัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับตลอดช่วงชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วัฒนธรรมต่าง ๆ และการอบรมเลี้ยงดู ส่งผลต่อบุคลิกภาพของบุคคล

2.3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเอ-บี

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงจาก Ruch. 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ตัวเราทั้งตัว หรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมา นั้นเป็นกระเจกเงาที่สะท้อนความรู้สึนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ

ฮิลการ์ดและแอทกินสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงจาก Hilgard and Atkinson. 1967) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของบุคคล และวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมของเขา

อนาสตาซี (จรรยา เกษมศรีสังข์. 2537 : 11-15 ; อ้างอิงจาก Anastasi. 1968) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกัน แต่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกันอาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกันได้ หรือแม้แตสภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกัน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพเป็น การแสดงออกทั้งด้านการกระทำและความคิด ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับจึงกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.3.2.1 ประเภทของบุคลิกภาพ

ฟรีดแมนและโรสเซนแมน (จรรยา เกษมศรีสังข์. 2537 : 14 ; อ้างอิงจาก Friedman and Roseman, 1947) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มี บุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ ที่ ความรู้สึกใช้เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรค ต่าง ๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้อีกกับงานที่ล่าช้า มีความ ต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่นและถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มี บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน และไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ ง่าย ๆ ชอบการ พักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงาน

ฟรีดแมน และโรเซนแมน (Farmer and others. 1984 : 34 ; citing Friedman and Rosenmen. 1974) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก โดยแบ่ง ออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี รายละเอียดของบุคลิกภาพทั้ง 2 มีดังนี้

1. บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Personality) เป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มี พฤติกรรมดังต่อไปนี้ (Organ and Hamner. 1982 : 272 - 273 ; Farmer and others. 1984 : 35)

1.1 มีความทะเยอทะยาน (Intense Ambition) เป็นบุคลิกภาพที่มี ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่อยากจะประสบความสำเร็จ

1.2 ชอบแข่งขัน (Competitive Drive) เป็นบุคคลที่ชอบต่อสู้แข่งขัน กับผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้ดีกว่าคนอื่น

1.3 แข่งขันกับเวลา (Time Urgency) เป็นบุคคลที่กระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเร่งด่วนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทำงานตามแผนเวลา

1.4 สร้างศัตรู (Hostility) เป็นบุคคลที่ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ชอบแสดงออกนอกทางข่มขู่ผู้อื่น อาฆาตแค้น และขาดความเห็นใจผู้อื่น

1.5 อดทนต่ำ (Impatient) เป็นบุคคลที่มีความอดทนต่ำต่อการรอคอย และอดทนต่ำต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทนไม่ได้อีกกับความเฉื่อย

1.6 มีความก้าวร้าว (Aggressiveness) เป็นบุคคลที่นิยมใช้ความ รุนแรงในการแก้ปัญหาคับข้องใจ แบ่งเป็นความก้าวร้าวทางวาจา และความก้าวร้าว ทางร่างกาย

2. บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Personality) เป็นบุคลิกภาพที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบุคลิกภาพแบบ เอ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่มุ่งเอาชนะ มีความสงบ เสริ้ม ทำงานไปพักผ่อนไป ไม่รีบร้อน (Greene and others. 1985 : 165)

การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่แสดงออกทางกายภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะเค้าหน้าหรือโครงสร้างต่าง ๆ ของร่างกายและบุคลิกภาพ เป็นความเชื่อว่ามันมีลักษณะทางสรีระเป็นแบบแผนไป แต่ละแบบอาจเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแต่ละอย่าง (Luthan. 1980 : 160) ดังนั้น จึงมีผู้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็นหลายประเภท เช่น ความคิดของจุง (Hergenharn. 1990 : 58 – 85 ; citing Jung. N.d.) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบสูงส่งกับผู้อื่น เกร็งครัดต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตัวเอง และการกระทำทุกอย่างที่มักจะทำขึ้นอยู่ด้วยตัวเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคลอื่น

2. บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คุยเก่ง รั่วรั้ง ปรับตัวได้ดี ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพเป็นการแสดงออกทั้งด้านการกระทำและความคิด ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับจึงกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเอ-บี

2.4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

บลูเมนทอลล์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2538 : 28 ; อ้างอิงจาก Blumenthal. 1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ของนักเรียนชายและหญิง ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะเป็นบุคลิกภาพที่มีความเครียดสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

ไควร์เวอร์ และไวนด์เนอร์ (วราภรณ์ แดงเจริญ. 2544 : 44 ; อ้างอิงจาก Kleiwer and Weidner. 1978) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และความปรารถนาความสำเร็จ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กหญิงจำนวน 41 คน เป็นเด็กชายจำนวน 32 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้ง 2 กลุ่มตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทางด้านพฤติกรรมพบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มักจะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่าบุคลิกภาพแบบ บี ทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบผลสำเร็จมากกว่าบุคลิกภาพแบบ บี

สตรูปและโบแลนด์ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19-20 ; อ้างอิงมาจาก Strube & Boland. 1986) ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียร

ในการทำงานของบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้น บุคคลมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง แต่มีความเพียรพยายามในงานที่มีความยากปานกลาง แต่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบีนั้น ความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่ต่างกัน และความยากของงานและความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

มิด (Mead. 1971 : 175) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลเป็นการคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

เซกจิเนอร์ (Seginer. 1991 : 224-237) ได้กล่าวถึง ลักษณะมุ่งอนาคตโดยการรวบรวมจากนักจิตวิทยาอื่น ๆ ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเกี่ยวข้องกับทฤษฎีที่ไร้เดียงสาของแต่ละบุคคลสำหรับพยากรณ์อนาคต ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน ความปรารถนา ความหวังและความกลัวเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมทั้งจินตนาการในอนาคตของแต่ละบุคคล ความต้องการ ค่านิยมของบุคคลที่เกี่ยวกับการมุ่งใจด้านอารมณ์และคุณสมบัติด้านสติปัญญา

สมจิตต์ เพิ่มพูน (2532 : 11) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตว่า หมายถึงความสามารถในการคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำหรือละเว้นกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเองเพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นการมองอนาคตของบุคคล ซึ่งผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตนั้นจะเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไกล วางแผนเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต มีแนวทางในการแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจเลือกกระทำได้อย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายามและอดได้รอได้ เพื่อความสำเร็จในอนาคต

2.5.1.1 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

โคลเบอร์ก มิชเชล และไรท์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จั่น. 2520 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Kohlberg. 1964 ; Mischel. 1975 ; Wright. 1975) กล่าวว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงสามารถระงับหรือชลอการนำความต้องการต่าง ๆ ของตนได้ ฉะนั้นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คือ ผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย จึงเห็นได้ว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจัดเป็นผู้มีจริยธรรมสูงด้วย

เรย์เนอร์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชุชม และสุภาพร ลอยด์ (2529 : 167 ; อ้างอิงมาจาก Raynor. 1978) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะที่แยกแตกต่างจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลใดที่มีลักษณะทั้ง 2 ประการนี้สูง ก็อาจคาดได้ว่าเขาจะมีพลังผลักดันให้กระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันอย่าง ขยันขันแข็งที่สุด ถ้าผลงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว เช่น ขยัน เรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อจะได้งานดีมีชีวิตก้าวหน้าและสบายในอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520 : 37) กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า เป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดี และเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งจะทำให้บุคคลมีความเพียรพยายามต่อสู้อุปสรรคเพื่อความเจริญของตนเองและประเทศชาติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชุชม และสุภาพร ลอยด์ (2529 : 169) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองได้ ดังต่อไปนี้

1. สามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม
2. หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต
3. รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้อย่างเหมาะสม
4. สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 50) กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็น ลักษณะทางจิตใจที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวบุคคลและสังคมซึ่งลักษณะนี้ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะจิตอื่น ๆ ของบุคคลด้วย ที่สำคัญคือสติปัญญา และจริยธรรม

จันทนา นนทิก (2533 : 32 - 33) กล่าวถึงบุคคลที่มีเป้าหมายหรือมีการกำหนดสิ่งที่ต้องการไว้ล่วงหน้าชัดเจนย่อมมีความตั้งใจและใช้ความพยายามอย่างจริงจัง ในการกระทำพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคตซึ่งเป้าหมายจะมีหน้าที่สำคัญ 2 ประการที่เป็น พื้นฐานของแรงจูงใจที่มุ่งตรงไปสู่พฤติกรรม คือ

1. เป้าหมายจะกำหนดแนวทางการตัดสินใจว่าควรจะใช้ความพยายามเท่าใดในการทำงานนั้น
2. เป้าหมายมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมต่อการทำงานโดยต้องตระหนักถึง ความสำคัญ

จากความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตที่รวบรวมได้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีมี จริยธรรมสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีเป้าหมายในชีวิต มีการวางแผนเพื่อ อนาคต มีความเพียรพยายามเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

2.5.1.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต

มิสเชลและคนอื่น ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก. 2520 : 36 ; อ้างอิงมาจาก Mischel & others. 1966, 1974) กล่าวว่า การเลือกที่จะชะลอการบำบัดความต้องการของบุคคลนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตและการเลียนแบบจากผู้อื่น ด้วย นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลอีกมาก เช่น ความรับผิดชอบทางสังคม วัฒนธรรมและครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตนี้จะเพิ่มขึ้นตามอายุ มิสเชล กล่าวว่า ความสามารถที่จะคิดถึงเหตุการณ์ในระยะยาวไปในอนาคตนั้น เป็นคุณสมบัติของผู้ที่มีคุณสมบัติด้านสุขภาพจิตและสติปัญญาสูงด้วย และแม้จะมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาแต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถทางวาจา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก (2520 : 35) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ นักจิตวิทยาพบหลักฐานว่าเป็นด้านหนึ่งของพลังอีโก้ของบุคคลซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มิมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง สามารถระงับหรือชะลอการบำบัดความต้องการต่าง ๆ ของคนได้

รัตน ประเสริฐสม (2526 : 37-38) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตนี้เป็นด้านหนึ่งของบุคลิกภาพที่พัฒนามาจากการเรียนรู้ การศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมซึ่งจะพัฒนาอย่างช้า ๆ ในวัยเด็ก บุคคลบางคนจะอาศัยความสามารถของตนและเวลาในปัจจุบันเป็นรากฐานที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคตได้ โครงสร้างของอนาคต ขึ้นอยู่กับการคิด มีวิธีการหลายวิธีที่ก่อให้เกิดแผนและโครงการระยะยาว การมุ่งอนาคตจะสัมพันธ์กับความจำเป็นที่จะต้องมีความคิดในการวางแผน ความตั้งใจที่จะกระทำและรายละเอียดบางอย่างที่จะทำซึ่งเปลี่ยนไปตามเวลา

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 4) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดได้ต้องอาศัยพื้นฐานด้านความคิดและสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่คาดการณ์ได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคตเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าสิ่งเล็กน้อยที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบัน และจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อว่าสิ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตจะเกิดขึ้นกับตนได้จริง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่จะมีลักษณะมุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางการคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการรู้คิดของเพียเจท์ ขั้นพัฒนาการดังกล่าวคือ ขั้นปฏิบัติการเชิงระบบ (Formal Operation: อายุระหว่าง 11-15 ปี) ทั้งนี้เพราะการคาดว่าจะเป็นอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต สิ่งนั้นยังไม่มีตัวตน ต้องอาศัยการอ้างอิงซึ่งอยู่ในรูปของนามธรรม หรือสัญลักษณ์และการเห็นความสำคัญของสิ่งที่ยังเป็นนามธรรมหรือสัญลักษณ์ ต้องใช้ความสามารถทางการคิดเชื่อมโยงกับหน่วยการคิดอื่น ๆ ดังนั้นบุคคลที่มีความสามารถพัฒนาการรู้คิดสูงย่อมจะง่ายต่อการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้สูงขึ้นด้วย

ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตที่รวบรวมไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตนั้นเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม สภาพแวดล้อมทางสังคม ครอบครัว การศึกษาและลักษณะมุ่งอนาคตยังมีความสัมพันธ์กับอายุ สุขภาพจิตและพื้นฐานการรู้คิดและสติปัญญาอีกด้วย

2.5.1.3 การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต

บุญรับ ตักติมณี (2532 : 16 - 17) ได้เสนอแนะแนวทางในอนาคตในการพัฒนาการมุ่งอนาคตไว้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ให้รู้จักความหมายของการมุ่งอนาคตวิธีทำได้โดยการกระตุ้นให้บุคคลรู้จักคิดถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกลอย่างมีเหตุผล ยกตัวอย่างให้เห็นแบบอย่างของการคิดประเภทนี้และฝึกการรู้จักคิดในทำนองนี้เพื่อให้เข้าใจความหมายของการมุ่งอนาคตในกาลเทศะต่าง ๆ

2. ให้เห็นความสำคัญของการมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการให้เห็นตัวอย่างของผลดีที่เกิดจากการกระทำกิจกรรมที่มุ่งอนาคต

3. ให้รู้จักคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการให้บุคคลเห็นตัวอย่างของการวางแผนในอนาคตของผู้ที่มีลักษณะอนาคต ฝึกวางแผนเกี่ยวกับชีวิตและการทำงานฝึกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับความคาดหวังของตนเอง

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

2.6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เวอร์ค (กนกวรรณ อุ๋นใจ. 2538 : 38 ; อ้างอิงจาก Work. 1970) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กผิวดำและผิวขาว กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กผิวดำและผิวขาวกลุ่มละ 25 คน ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีอายุระหว่าง 12 ปี 1 เดือน ถึง 14 ปี 1 เดือน มีบิดาหรือผู้ปกครองอยู่ในบ้านและมีระดับสติปัญญาอยู่ระหว่าง 85-115 พบว่า เด็กผิวดำมีลักษณะมุ่งอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวขาว เด็กผิวดำมองอนาคตในระยะสั้นกว่าเด็กผิวขาว เด็กผิวดำมีวิธีการจัดการเพื่อนำไปสู่ความคาดหวังในอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวขาว เด็กผิวดำมีความคาดหวังเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวขาว

ไซมอน (Symond. 1973 : 1 - 10) ได้ศึกษาถึงลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่น การวางแผนชีวิตและการถ่ายทอดทางสังคมในการพูดคุยในครอบครัว โดยได้ทราบผลมาจากการตอบแบบสอบถามของแม่บ้านจำนวน 138 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นมุ่งหวังในอาชีพในอนาคต การศึกษา และการมีครอบครัวและในด้านการคิดเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นจริงของวัยรุ่นนั้นได้สะท้อนกลับสู่โครงสร้างการพัฒนาการของเขาในเรื่องการวางแผนชีวิต และพบว่าการวางแผนที่กว้าง ๆ ของมารดาสามารถบรรยายได้ถึงลักษณะการตั้งจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างมีเหตุผลของวัยรุ่นได้

เนอร์มี (Nurmi. 1991 : 977 - 991) ได้ศึกษาถึง เพศ อายุชนชั้นทางสังคมและลักษณะของการปะทะสังสรรค์ในครอบครัวที่มีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่นที่ได้กำหนดแล้ว พบว่า ลักษณะของอายุ เพศ ลักษณะของอายุ เพศ ชนชั้นทางสังคม และลักษณะของการปะทะสังสรรค์ในครอบครัวมีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่นโดยมุ่งหมายในอนาคตของวัยรุ่นบอกถึงลักษณะของพัฒนาการและเป้าหมายที่วางไว้กว้าง ๆ กลุ่มเครื่องจะลดลงเมื่อเขามีความรู้

เกี่ยวกับการวางจุดมุ่งหมายในอนาคตและเกี่ยวข้องกับเพศ และกลุ่มที่มาจากชนชั้นสูงจะมุ่งอนาคตสูง

เฮอร์ล็อก (Hurlock.. 1970 : 1 - 9) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปะทะสังสรรค์แบบ พ่อ แม่ และเด็ก กับลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่น : ตามอายุของเพศ จากการศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นอายุ 11 ปี และ 5 ปี พบว่า อายุและเพศมีอิทธิพลต่อการปะทะสังสรรค์แบบพ่อ แม่ และเด็กของวัยรุ่น และลักษณะมุ่งอนาคตของเขาสอง แต่ในทางตรงกันข้ามการพูดคุยกันในครอบครัวของเด็กอายุ 15 ปี ทำให้การมองโลกในแง่ดีเพิ่มขึ้น รวมถึงการวางแผน ความมีเหตุผลเพิ่มขึ้นด้วย

2.6.2 งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2520 : 102 - 109) ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลและนิติตั้งชายและหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1, 3, 5 และ มหาวิทยาลัยปีที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 11-15 ปี และมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งสามระดับ จำนวน 1,400 คนพบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคตแปรปรวนไปตามลักษณะทางสังคม 3 ประการ คือ เพศ ชั้นเรียน และสถานที่เกิด โดยผู้หญิงมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ชาย ผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ชาย ผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตต่ำที่สุด และผู้ตอบที่เกิดในกรุงเทพมหานครมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ตอบที่เกิดในต่างจังหวัด

2. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบใช้เหตุผล และแบบลงโทษทางจิตจะมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

3. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับจริยธรรม

สมจิตต์ เพิ่มพูน (2532 : 89 - 90) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน และลักษณะมุ่งอนาคตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง

กนกวรรณ อุ่นใจ (2538 : 57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน พบว่า กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาโดยเทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ได้ข้อสอบทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตดังกล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคาดการณ์ไกล การวางแผน

ความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ ในการเรียนของนักเรียนแต่ละคน ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคตน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แอทคินสัน (เมธี โพธิพัฒน์. 2523 : 13 อ้างอิงจาก Atkinson. 1966) อธิบายว่าเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะได้รับการประเมินจากตนเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำสำเร็จหรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

เชคคอร์ดและเบคแมน (สมจิตต์ เพิ่มพูน. 2532 : 9 : อ้างอิงจาก Second and Backman. 1964) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า ถ้ามีการท้าทายเกี่ยวกับมาตรฐานความประพฤติของแต่ละบุคคลจะตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างกัน บุคคลที่ตั้งมาตรฐานสำหรับตนเองสูงจะพยายามอย่างมากเพื่อไปให้ถึงมาตรฐาน ส่วนบุคคลที่ไม่ได้ตั้งมาตรฐานสำหรับตนเองก็จะมีคามพยายามน้อย และไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่าบุคคล 2 จำพวกนี้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน

เมอร์เรย์ (สุรศักดิ์ อมรรตตันศักดิ์. 2521 : 44 : อ้างอิงจาก Murray. 1964) ได้อธิบายความต้องการสัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยาก ต้องการที่จะควบคุมจัดกระทำ หรือจัดระเบียบบุคคลหรือความคิดโดยกระทำสิ่งเหล่านั้นอย่างรวดเร็ว ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่งมีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น

ดิงค์เมเยอร์ (ยุพิน พิพิธกุล. 2527 : 33 ; อ้างอิงจาก Dinkmeyer. 1965) กล่าวว่าความต้องการสัมฤทธิ์ผลเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์ และจะพยายามทำสิ่งที่ไม่ได้ให้ดีขึ้น

ลินด์เกรน (ประกายทิพย์ พิชัย. 2539 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Lindgren. 1967) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการสัมฤทธิ์ผลหรือความต้องการความสำเร็จ ผู้ที่มีความต้องการประเภทนี้อาจเปรียบได้กับความต้องการในการรู้จักและเข้าใจตนเองของมาสโลว์ ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเข้าใจ ตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะพัฒนาและใช้ความสามารถนั้นให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

เฮอร์แมน (Herman 1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง (Aspiration Level)
2. มีความหวังอย่างมากว่า ตนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส (Risk-Taking Behavior)

3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น (Upward Mobility)
4. อุตุนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence)
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ

(Task Tention)

6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Time Perception)
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก (Time Perspective)
8. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถมากเป็นอันดับแรก (Partner Choice)
9. ต้องการให้เป็นที่ยอมรับจากผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนเองให้ดีขึ้น

(Recognition Behavior)

10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนเองให้ดีเสมอ (Achievement Behavior)

ถวิล ธาราโกชน (2532 : 70) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการคาดหวังของบุคคล ซึ่งอาจจะได้พบหรือมีประสบการณ์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเป็นรอยประทับใจมาตั้งแต่ยังเล็ก ๆ แล้วเขาก็พยายามที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จอันนั้น โดยเขาจะตั้งเป็นมาตรฐานการกระทำของเขาเอาไว้ ถ้างานที่เขาคาดหวังได้เกิดผลสำเร็จกำลังใจก็จะเกิดขึ้นและจะคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อ ๆ ไปสูงยิ่งขึ้น แต่ถ้าไม่ประสบผลสำเร็จและเกิดขึ้นบ่อยครั้ง การตั้งความคาดหวังก็จะต่ำลงอาจกลายเป็นคนท้อถอย ไม่สู้ ไม่กล้าคิด และไม่กล้าหวังต่อสิ่งต่าง ๆ ในอนาคตต่อไป

พระเทพเวที (2532 : 48-50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนการแข่งขัน แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ดีที่สุดเต็มที่สุดแห่งงานนั้น ๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดเต็มที่สุดแห่งความสามารถของเรา และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เกื้อกูลที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แม้จะยุ่งยากลำบากก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องการอิสระในการทำงานต้องชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะให้ดีเลิศเพื่อบรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งไว้

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ทีฮาน (วิชัย เอียดบัว. 2534 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Teahan. 1958 : 379-380) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต การมองโลกในแง่ดี และการมุ่งสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการของนักเรียนชายระดับมัธยมของสหรัฐอเมริกา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ปรากฏว่านักเรียนที่มี

พฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการสูง เป็นบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย

ริชาร์ด (Richard. 1970 : 80) ได้ทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับผลงานด้านวิชาการของกลุ่มเด็กเกรด 8 จำนวน 64 คน และเกรด 10 จำนวน 78 คน โดยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มทดลองได้มีโอกาสคิดมากกว่าต้องการที่จะแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมเมื่อได้รับการท้าทายจากงานที่สัมพันธ์กับด้านทักษะ ก็มีการเสียงานหนัก นั่นคือ ฝึกกลุ่มทดลองให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั่นเอง ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกแล้วหนึ่งภาคเรียน ได้คะแนนจากแบบสอบถามมาตรฐานในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สูงกว่ากลุ่มควบคุม

ซอง (Song. 1971 : 2571-A) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุก ๆ วิชา

2.8.2 งานวิจัยในประเทศ

จินตนา อินทรไชย (2525 : 48 - 49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 55 - 58) ได้ศึกษาถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (99%)

มลวิภา สุวรรณมัลย์ (ปราชญ์ ภัคดีไพบูลย์ผล. 2540 : 75 ; อ้างอิงจาก มลวิภา สุวรรณมัลย์. 2541 : 52-53) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กวัยรุ่นชายและเด็กวัยรุ่นหญิงไทย จำนวน 674 คน ซึ่งพบว่าเด็กวัยรุ่นชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกับเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ยังพบว่า บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและบุคลิกภาพแบบแสดงตัวไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ชุตติกร ธนาวัฒน์นกร (2543 : 50-52) ได้ทำการศึกษาบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับปานกลาง

ปาริฉัตร อันประเสริฐ (2543 : 49-50) ได้ทำการวิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเชาวน์ปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร พบว่า เชาวน์ปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ในทางบวก

จากงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ต่อความเอาใจใส่ทางการเรียนหลายประการ เช่น พื้นฐาน ฐานะทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ น่าจะเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

2.9.1 ความหมายของเจตคติต่อการเรียน

เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520 : 38) ได้กล่าวถึงเจตคติไว้ดังนี้ เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมให้เห็นระเบียบวิธีของสังคม (Socialization) ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นได้ชัดในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

ยุพิน พิพิธกุล (2527 : 13) กล่าวว่า "เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอันเป็นสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น บุคคล วัตถุ เหตุการณ์ ฯลฯ ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ"

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 232 - 233) ได้กล่าวถึง การสร้างทัศนคติหรือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ให้การแนะแนวโดยพยายามชี้แจงหรืออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งใด ๆ อย่างมีเหตุและผลแนะแนวทางปฏิบัติต่อการเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสมชี้ให้เห็นคุณและโทษของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีแนวโน้มที่จะตอบสนองในทางบวกต่อสิ่งที่ทำคุณประโยชน์แก่ตนเอง

2. พยายามให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัด และความต้องการแก่ผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้มีกำลังใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการใช้ลงโทษ

3. พยายามให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเองและมีส่วนรับผิดชอบต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น การสอนหัวข้อบางอย่าง ครูจะแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนค้นความทดลองด้วยตนเองผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจ ภาควิชาจิตตปัญญาศึกษา นั้น ๆ ทำให้ทัศนคติที่เคยไม่ดีต่อบทเรียนนั้นลดลง และในที่สุดกลายเป็นทัศนคติที่ดีได้

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง กิริยาท่าทาง ความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังจากที่บุคคลได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้น ซึ่งแสดงออกได้ทั้งทางบวกและทางลบ

ดังนั้น เจตคติต่อวิชาที่เรียนจึงเป็นความคิด ความรู้สึกของนักเรียนทั้งทางบวกและทางลบต่อวิชาที่เรียนหลังจากที่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอน และเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่จะสนองต่อวิชาที่เรียนไปทางใดทางหนึ่งหรือลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

2.10.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เบลด์โซ (Bledsoe, 1971 : 121 - 122) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนโดยวิธีสังเกตครูที่สอนในชั้นเรียน และให้คะแนนการสังเกตกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 4368 คน แยกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อครูต่างกัน กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูงมีทัศนคติที่ดีกว่ากลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อครูต่างกัน นักเรียนที่มีอายุมากจะมีทัศนคติที่ดีต่อครูมากกว่านักเรียนที่มีอายุน้อย นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มากกว่าครูที่มีอายุสูงกว่า 35 ปี

2.10.2 งานวิจัยในประเทศ

ชญาณิชฐ์ พุกเดือน (2536 : 82) ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่าทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการทำการบ้านเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เจตคติต่อวิชาที่เรียนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและสูง จะมีเจตคติต่อวิชาที่เรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านครอบครัว

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจนิก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจนิก, 2520 : 19 ; อ้างอิงจาก Kay, 1975) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว โดยเห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจจะเป็นตัวเพิ่มหรือลดความเร็วของพัฒนาการทางบุคลิกภาพทางจริยธรรมของบุคคลได้ และนักสังคมวิทยา พบว่าบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและปานกลางมีค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์แตกต่างกัน เช่น การเก็บของตกได้แล้วคืนให้เจ้าของนั้นเป็นความดีควรสรรเสริญในสังคมของบุคคลฐานะปานกลางและสูง แต่เป็นสิ่งที่เขลาและไม่ควรทำอย่างยิ่งในสังคมของคนระดับต่ำ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดลฟี (Hergenharn, Christian W. 1990 : 5028) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่มีใช้สติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากครอบครัวที่ยากจน พบว่า

1. นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำคะแนนแบบทดสอบ CTP (The California Test of Personality) ได้คะแนนน้อยแสดงให้เห็นว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีปัญหาด้านการปรับตัวสูง
2. เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีปัญหาทางการปรับตัวน้อยกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนทั่ว ๆ ไป
3. ครูตั้งความหวังและประมาณค่าไว้ว่า นักเรียนที่มีการปรับตัวดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่นักเรียนที่ยากจนในกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทางการปรับตัวสูง ทำให้การเรียนต่ำ

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 84) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร และสงขลา พบว่า โดยส่วนรวมและนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 160) ได้ศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,500 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านความอิสระ และด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรัมพร สุวรรณวัฒน์ (2542 : 57) ได้สำรวจปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์ คลองหลวงวิทยาคม ปทุมธานี พบว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของครอบครัวที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับลักษณะบางประการ ได้แก่ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีแนวโน้มมีลักษณะเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบหรือมีความมั่นคงทางอารมณ์สูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 : 60) สุขภาพจิตของบิดามารดาเป็นสิ่งสำคัญถ้าบิดามารดามีสุขภาพจิตดี บุตรก็จะมีสุขภาพจิตดีไปด้วย เพราะการอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นทำให้บุตรมีประสบการณ์ทางสังคมและปรับตัวได้ดี แต่ถ้าบิดามารดาแตกร้างไม่ลงรอยกัน บุตรก็จะได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ทำให้ความสามารถในการปรับตัวต่ำ

อัจฉรา สุขารมณ (2529 : 185) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นสถาบันแรกที่มีหน้าที่หล่อหลอมบุคลิกภาพและถ่ายทอดวัฒนธรรมให้กับเยาวชน

หากสถาบันนี้ปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์เพียงไร ปัญหาสังคมต่าง ๆ ก็จะลดน้อยลงไป นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยจำนวนมากสนับสนุนว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อความมั่นคงทางอารมณ์ ทักษะติดต่อคนอื่นและตนเองและบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ส่วนประกอบด้านต่าง ๆ ของครอบครัว เช่น ความสะดวกสบาย การศึกษาของพ่อแม่ ฐานะเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก รวมทั้งคนในบ้าน

สุณีย์ สิงหนะเชนทร์ (2535 : 43) กล่าวว่า เจตคติของบิดามารดามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของลูก เช่น บิดามารดา มีเจตคติเจ้าระเบียบจะมีลักษณะระเบียบจัด ความต้องการให้ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อย เป็นระเบียบ และสะอาดอยู่เสมอ การปฏิบัติตัวเป็นแบบไม่ยืดหยุ่น บิดามารดาจะเข้มแข็งและตำหนิซ้ำอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ลูกเป็นตามความคาดหวังของตน เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นเด็กที่มีความผิหว้าง รู้สึกตนเองไม่มีความสามารถ เจตคติที่บิดามารดา แสดงต่อลูกดังกล่าวเป็นต้นเหตุของปัญหาพฤติกรรมของลูก

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541 : 39) ให้ความเห็นซึ่งสรุปได้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรจัดกระบวนการ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาลำเรียนของบุตรในบางกระบวนการ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา ความอบอุ่นในครอบครัว การสนับสนุนและแนะแนวทางด้านวิชาการ ความคาดหวังของบิดามารดาต่อระดับการศึกษาของบุตร เป็นต้น

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียนมีอิทธิพลมาจากประสบการณ์เดิม ความเอาใจใส่จากสิ่งแวดล้อม และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วย

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียน

3.4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮอฟแมน (Hoffman. 1977 : 291) ได้รับการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูกับลักษณะจริยธรรม 4 ประการ คือ การมีความรู้สึกรับผิดชอบ การยอมรับและสารภาพผิด การยึดหลักแห่งตน การต้านทานสิ่งชั่วๆ พบว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรักใคร่ในช่วงอายุ 4-13 ปี จะมีลักษณะทางจริยธรรมทั้ง 4 ประการสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า การให้เหตุผลในการอบรมสั่งสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะทางจริยธรรมของเด็กโดยเฉพาะเด็กที่มีอายุ 5 ปี

3.4.2 งานวิจัยในประเทศ

ศุภลักษณ์ พุทธิพงษ์ศิริ (2534 : 167) ได้ศึกษาสุขภาพจิตและพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง พบว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกัน มีพฤติกรรมชอบแกล้งเพื่อน มากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้หย่าร้างกัน และนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกัน มีมนุษยสัมพันธ์น้อยกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้หย่าร้างกัน

นิลวรรณ ศิริอังกุล (2535 : 76) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัดเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง 11-16 ปี

จำนวน 534 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวปกติมีสุขภาพจิตด้านการปรับตัวทางอารมณ์ดีกว่านักเรียนที่อยู่ในครอบครัวแตกแยก

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียนที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า เด็กที่มาจากครอบครัวอบอุ่น ได้รับการดูแลเอาใจใส่ มีสุขภาพจิตที่ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กที่ขาดการเอาใจใส่จากครอบครัว ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้านการเรียนน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

อัสรา อวาร์ณ (2540 : 45) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกได้รับความรัก การดูแลอย่างดีในครอบครัว มีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยในตนเองถึงความสัมพันธ์กับคนอื่นในบ้าน ดังนั้นสัมพันธภาพในครอบครัวจึงมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม ถ้าครอบครัวสมบูรณ์ด้วยระเบียบและคุณธรรมอันดีทุกประการแล้ว สมาชิกทุกคนก็จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกในครอบครัวขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ร่วมใจของสมาชิกแต่ละคน เพราะความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในครอบครัว จะช่วยให้ความเป็นอยู่ในครอบครัวราบรื่น และทุกคนมีความสุขกายสบายใจและมีสุขภาพจิตที่ดี

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

3.6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไซมอนด์ (Symond. 1973 : 283-285) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตรพบว่าบุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการทำงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนเองสูง คือรู้สึกว่าคุณค่า มีความอบอุ่นและปลอดภัย

3.6.2 งานวิจัยในประเทศ

บำเพ็ญ วังเงิน (2541 : 121 - 128) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว เช่น สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า เด็กที่มีความสัมพันธ์ดีกับผู้ปกครองจะมีแนวโน้มต่อความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

3.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

บำเพ็ญ วังเงิน. (2541 : 70 -72) ศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังของบิดาเกี่ยวกับการศึกษาของลูกในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย พบว่าบิดาที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกเรียนจบในระดับสูงกว่าบิดาอาศัยอยู่ในเขตชนบท และการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังทางการศึกษาของบิดา แสดงว่าระดับการศึกษาของบิดายังสูงความคาดหวังทางการศึกษาของลูกก็สูงด้วย

3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

3.8.1 งานวิจัยในประเทศ

บำเพ็ญ วังเงิน. (2541 : 70 - 72) ถ้าระดับการศึกษาของบิดามารดาต่ำก็จะขาดความรู้ หรือมองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทำให้ความคาดหวังทางการศึกษาลดต่ำไปด้วย หรือไม่คาดหวังด้านการศึกษา แต่จะคาดหวังด้านการทำงานบ้านแบ่งเบาภาระ และหารายได้หรือประกอบอาชีพมากกว่า

รัตนา ประเสริฐสม. (2526 : 65 - 68) ศึกษาความคาดหวังของนักเรียนพบว่า บิดามารดาที่ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีความคาดหวังให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป บิดามารดาที่ได้รับการศึกษาลดต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และไม่เคยรับการศึกษา ส่วนใหญ่จะให้ลูกได้รับการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษา

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135 - 152) ได้ศึกษาผลของบรรยากาศใน ชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียนโดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้ ดังนี้

- 1.ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
- 2.การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
- 3.การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้ และให้ประโยชน์
- 4.การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม

5.การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อย่างตลอดเวลา

6. การส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน

7.ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน

8.สร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติ

9.ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ

10.สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่าย

ต่อการเรียนการสอน

11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรค แบ่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา

13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

14.เสริมภาพมีขอบเขตไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความ

รับผิดชอบ

ประกาศริ สัจฉนทบุตร (2522 : 15) ได้กล่าวถึงบรรยากาศในการเรียนการสอนโดยสรุปว่า การเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียน การสอน เพราะจะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จะให้เป็นไปในแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นผู้บ่งชี้ทั้งสิ้น คุณลักษณะของผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพมีหลายประการ เช่น ความรู้ในเรื่องที่จะสอนดี มีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียน พื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนนั้น

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48 - 67) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และผู้สอนในแง่ของปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 ประการคือ

1. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้นการเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

2. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอภิปราย การโต้วาที การรายงาน ผู้เรียนจะช่วยให้เกิดปฏิริยาตอบสนองระหว่างกัน ฝึกการทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

3. ปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับวัสดุอุปกรณ์ วัสดุจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้น ลดเวลาการเรียนการสอน การนำกิจกรรมมาใช้ช่วยสร้างบรรยากาศ การเรียนการสอน

4. ปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน ตั้งแต่อาคารสถานที่ บริเวณความงาม ความปลอดภัยจากคลื่นควัน และเสียงรบกวน ตลอดจนบุคลากรต่าง ๆ

วิมล หนองพงษ์. (2538 : 8) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม ซึ่งปัจจุบันเรียกชื่อว่า สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ออกเป็น 5 ด้านคือ

1. สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
2. สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน
3. สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม
4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
5. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะทางกายภาพทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โอเบอร์ทัฟเฟอร์ (วิลเลียม อนุทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงจาก Oberteuffer. 1945) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนและการจัดบรรยากาศของห้องเรียนดีจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

เลย์แมน (Layman. 1975 : 721) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกลาโฮมา ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่ตั้งใจเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษา ทั้งด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและความมีระเบียบวินัย

วูร์น (Voorn. 1990 : 125) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัย ใน 5 รัฐ ของเขตตะวันตกของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีอิทธิพลต่อศิลปะขนาดเล็กบุคลิกภาพและการปรับตัวตามธรรมชาติ ศิลปะขนาดเล็กจะเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันเมื่อมีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสม

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จินตนา มาพวง (ศรีระพร จันทโนทก. 2538 : 36 ; อ้างอิงจาก จินตนา มาพวง. 2519) ได้ศึกษาตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิต และอาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต วิธีสอน ลักษณะบุคลิกภาพของอาจารย์ และทัศนคติของอาจารย์ต่อวิชาที่สอน

สุธีดา หงษาชาติ (2539 : 84 - 85) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบันบุคลิกภาพ และพฤติกรรมในการรับข่าวสารกับความรู้ และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤติทางสังคมและสภาพแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาลผลการศึกษาพบว่าบุคลิกภาพด้านมนุษยธรรม การเข้าสังคม การควบคุมอารมณ์ สถานการณ์ด้านการสื่อสารและสภาพแวดล้อมในสถาบัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าลักษณะทางกายภาพ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดี ให้ความสนใจใส่ใจของผู้เรียนสูง ได้แก่ การรู้จักควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน น่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 3

4.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับครู

ประดินันท์ อุปรมัย (2523 : 123 - 137) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ดีมีองค์ประกอบที่ช่วยเสริมหลายประการ คือ บุคลิกภาพที่ดีบางประการของครูมีผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขัน การให้บทบาทในฐานะผู้นำของครู พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ กล่าวคือถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและเป็นคนมองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนได้มากกว่าครู ที่มีทัศนคติต่อเรื่องดังกล่าวตรงกันข้าม และการที่ครูใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสภาพการณ์ไม่จำเป็นต้องใช้การเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือพฤติกรรมมีปัญหา เป็นต้น

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48-67) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

พรณี ชูชัย เชนจิต (2532 : 316) กล่าวว่า การที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ไม่มีความลำเอียง หรือเลือกที่รักมักที่ชัง ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

4.4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สไตลส์ และดอร์ซี่ (วิลาส บัญทองขาว. 2527 : 16 - 17 ; อ้างอิงจาก Stiles and Dorsey. 1950) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนดังนี้

การเรียนการสอนแบบอัตตาธิปไตยนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบสั่งและเชื่อฟังโดยไม่มีข้อโต้แย้ง นักเรียนจะสนใจบทเรียน เพื่อคะแนนของตน โดยไม่คำนึงถึงปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนครูไม่มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความเจริญในด้านต่าง ๆ เท่าที่ควร เพียงแต่ต้องการให้นักเรียนสนใจบทเรียนที่ตนกำลังสอนเท่านั้น ครูใช้กฎเกณฑ์ตามที่ตนพอใจ บังคับให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงธรรมชาติจิตใจ หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้ นักเรียนจะมีบุคลิกภาพแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีทักษะการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยนั้น ครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน ครูยอมรับในเรื่องความแตกต่างของนักเรียนทั้งในด้านความสนใจ ความสามารถ ทักษะคิด ส่วนนักเรียนต้องการได้รับความรู้มากกว่าคะแนนสูง ๆ และครูเป็นเพียงที่ปรึกษาของนักเรียนเท่านั้น การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยจึงเป็นการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งบรรยากาศแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

วอน Voom, Randall Jay. (1990 : 41-42) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนีเฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหาเป็นปฏิปักษ์กับคนอื่นก้าวร้าว และปรับตัวไม่ได้

4.4.2 งานวิจัยในประเทศ

พรณี ชูชัย (2532 : 361) พบว่า การที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 36) ได้ศึกษาตัวประกอบที่เกี่ยวข้องประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่าตัวประกอบที่เกี่ยวข้องประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ คือความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ต่อวิชาที่สอน

นลินี ธรรมอำนวยการ (2540 : 52) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีแผนการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างนักเรียนกับครูที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูที่ดี มีความเป็นกันเอง หรือเป็นแบบประชาธิปไตยมีผลต่อความเอาใจใส่ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

4.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

สุปัญญา กิตติสาร (ดาระณี พัฒนศักดิ์บุญญ์. 2533 : 3 ; อ้างอิงจากสุปัญญา กิตติสาร. 2529) กล่าวว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกัน ระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกันมีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน

ณรงค์ เส็งประชา (2538 : 166) กล่าวว่า iva กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัว หรือผู้ใหญ่ เช่น เพศศึกษา ความเสมอภาค ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน เด็กจะเป็นตัวของตนเองมากขึ้น เด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกต้อง และอาจนำเอาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนมาใช้เป็นแนวปฏิบัติของตน

ชนนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธภาพอันดีไว้ ดังนี้ แสดงกิริยาอ้อมแอ้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า สัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมโต้ตอบของบุคคลกับเพื่อน ในลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน รู้จักและเข้าใจตนเอง ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เคารพในสิทธิของเพื่อน รู้จักการให้และการรับ ให้ความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ

4.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

4.6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1981 : 5789 - A) ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

เฟอร์แมน (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2530 : 64 ; อ้างอิงมาจาก Fuhrmann. 1990) ได้ศึกษารายงานการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีมากกว่าอิทธิพลของครอบครัว เด็กวัยรุ่นจะเข้าหาเพื่อนของตนมากกว่าพ่อแม่ มีการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่าเพื่อนสนิทของคนเรามักจะเป็นเพื่อนในช่วงวัยรุ่น

แพนสินี (Pansini. 1997 : 3683) ได้ศึกษาคุณภาพของรูปแบบสัมพันธภาพในสังคมของวัยรุ่น โดยการทดลองเชิงสำรวจเกี่ยวกับสัมพันธภาพกับเพื่อน ด้วยการสัมภาษณ์ เป็นผู้ชายจำนวน 5 คน และเป็นผู้หญิง 5 คน กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สัมพันธภาพเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มส่งผลต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีสัมพันธภาพที่คล้ายกัน ซึ่งพบว่า เพศชายมีการเปิดเผยเรื่องของสัมพันธภาพกับเพื่อนทั้งด้านภาษาและอารมณ์มากกว่าเพศหญิง และเพศหญิงจะร่วมกิจกรรมมากกว่าเพศชาย แต่อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้มีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สังคมยอมรับในเรื่องการพูดความรู้สึกไว้วางใจกัน

4.6.2 งานวิจัยในประเทศ

บุญศรี จิงธนาเจริญเลิศ (2530 : 46) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวต่อเพื่อน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม มีการปรับตัวกับเพื่อนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กาญจน์กมล สุวิทยารัตน (2537 : 58) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิมล หนองพงษ์ (2538 : 49) ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนครักษ์ อำเภอนครักษ์ จังหวัดนครนายก พบว่า นักเรียนมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลดีขึ้นหลังจากได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ดีมีผลทำให้นักเรียนมีความเอาใจใส่ทางการเรียนในหลายด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความมั่นคงในตนเอง การเข้าสังคม

เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เป็นองค์ประกอบในการศึกษาครั้งนี้

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 197 คน เป็นนักเรียนชาย 96 คน และนักเรียนหญิง 101 คน โดยจำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 48 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 48 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 101 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 10 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงไปในช่วงว่าง.....ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ ปี
2. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บาท/เดือน
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี หรือเทียบเท่าปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บีของอัจฉรา วัฒนางคกุล (2533 : 159 – 162) ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) เป็นแบบสอบถามรายงานตนเอง

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และข้อ 2.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด, จริง, จริงบ้าง, จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ท่านรู้สึกว่าจะต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล.
(2533 :57-58) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน 26 - 50
บุคลิกภาพแบบ บี	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน 10 – 25

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตของ เนตรชนก พุ่มพวง (2546 : 105 – 107)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนด้าน การศึกษาและการประกอบอาชีพ เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>ด้านการคาดการณ์และการตัดสินใจเลือกกระทำ</u> ท่านคิดว่าการเรียนหนังสือมีส่วนช่วยให้ท่านประสบความสำเร็จในอนาคต					
00	<u>ด้านการแก้ปัญหาและการวางแผน</u> ถ้าท่านเรียนอ่อนในวิชาใดท่านจะหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชานั้น					
000	<u>ด้านการรู้จักรอคอยและมีความเพียรพยายามในปัจจุบัน</u> <u>เพื่อความสำเร็จในชีวิต</u> ถ้าท่านมีงานทำ ท่านจะลาออกจากโรงเรียน แม้ว่าท่านจะเรียนไม่จบชั้นม. ปลาย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์(2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ เนตรชนก พุ่มพวง (2546 : 96)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 4.1 และข้อ 4.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้และเรื่องทั่ว ๆ ไป เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ทำนตั้งใจทำงานตามแผนการที่วางไว้ทุกครั้ง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์(2528 : 8)
ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของบุปผา ประทีปทอง (2542 : 57 - 60)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม
ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

1. ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิดของนักเรียน บ้างและบางครั้งไม่ตรงกับความคิดของนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
0	การตั้งใจเรียนในเวลาเรียนมีประโยชน์					

2.ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนบ้างแต่ไม่มากนัก
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ท่านพอใจต่อการเรียนการสอนและครูผู้สอน					

3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนในด้านการเรียน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนทุกครั้ง

บ่อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ่อยมาก แต่ไม่ทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้าง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้ง

ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้งจนเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
0	ท่านมีความตั้งใจเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก
(คะแนน)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	5
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	4
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	3
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	ไม่เคยเลย	1

ข้อความที่มีความหมายทางลบ
(คะแนน)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	1
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	2
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	3
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	ไม่เคยเลย	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง มีเจตคติทางบวกต่อการเรียน
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง มีเจตคติปานกลางต่อการเรียน
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง มีเจตคติทางลบต่อการเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของวรารมณแดงเจริญ (2544) และประกายทิพย์ พิชัย (2539)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 6.1 และ 6.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ

ผู้ปกครองเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u> ท่านไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองตักเตือนเรื่องการเรียนรู้					
00	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองคอยตักเตือนเรื่องการเรียนรู้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2528 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพดีระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพดีพอใช้ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีสัมพันธภาพไม่ดีระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกายภาพทางการเรียน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามกายภาพทางการเรียนของเนตรชนก พุ่มพวง (2546 : 102 - 103)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามกายภาพทางการเรียน ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 7.1 และ 7.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์(2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนของเนตรชนก พุ่มพวง (2546 : 104)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ตามแนวคิดที่ได้จาก ข้อ 8.1 และ 8.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ท่านเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					
00	การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ครูรับฟังเหตุผลของท่าน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2528 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพดีระหว่างครูกับนักเรียน
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพดีพอใช้ระหว่างครูกับนักเรียน
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพไม่ดีระหว่างครูกับนักเรียน

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

9.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

9.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ พระมหาสุพจน์ สมเพชร (2547 : 112 - 113)

9.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนตามแนวคิดที่ได้จาก ข้อ 9.1 และ 9.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	เมื่อท่านไม่เข้าใจบทเรียนเพื่อนช่วยอธิบายให้ฟัง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพดีพอใช้ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพไม่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 10 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมของนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

10.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

10.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมของพัทยา กองฤทธิ์ (2548 : 112 - 113)

10.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 10.1 และ 10.2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ท่านตั้งใจฟังขณะครูสอน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2528 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง และอาจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์ ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความและเนื้อหา กับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย $t - test$ แล้วเลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ปรากฏว่าได้ค่าอำนาจของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1.1 แบบทดสอบบุคลิกภาพ จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง

2.046 – 7.908

2.1.2 แบบทดสอบลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 23 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง

2.471 – 5.773

2.1.3 แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่

ระหว่าง 2.169 – 9.091

2.1.4 แบบทดสอบเจตคติต่อการเรียน จำนวน 25 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง

2.567 – 7.861

2.1.5 แบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง จำนวน 17 ข้อ

มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.590 – 8.790

2.1.6 แบบทดสอบลักษณะทางกายภาพทางการเรียน จำนวน 12 ข้อ มีค่า t

อยู่ระหว่าง 3.329 – 12.148

2.1.7 แบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 21 ข้อ มีค่า t

อยู่ระหว่าง 2.374 – 7.598

2.1.8 แบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 10 ข้อ มีค่า

t อยู่ระหว่าง 2.637 – 11.847

2.1.9 แบบทดสอบพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม จำนวน 18 ข้อ มีค่า t อยู่

ระหว่าง 2.166 - 10.624

2.2 ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้เฉพาะข้อที่คัดเลือกแล้วในข้อ

2.1 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

- 2.2.1 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบบุคลิกภาพ เท่ากับ .6143
- 2.2.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบลักษณะมุ่งอนาคต เท่ากับ .7513
- 2.2.3 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
เท่ากับ .7605
- 2.2.4 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบเจตคติต่อการเรียน เท่ากับ .8465
- 2.2.5 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
เท่ากับ .8644
- 2.2.6 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
เท่ากับ .8425
- 2.2.7 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
เท่ากับ .8467
- 2.2.8 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
เท่ากับ .8019
- 2.2.9 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม เท่ากับ .7474

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 197 ฉบับ ระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2549 ถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2549 และได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ คือ ตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและ ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t - test
 - 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน
 - 2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 2.2.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 2.2.2 วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อม ทางการเรียน ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t – Distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F – Distribution
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
Y	แทน	พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
X_1	แทน	อายุ
X_2	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X_3	แทน	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี
X_4	แทน	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ปริญญาตรี
X_5	แทน	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : สูงกว่าปริญญาตรี
X_6	แทน	บุคลิกภาพ
X_7	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคต
X_8	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_9	แทน	เจตคติต่อการเรียน
X_{10}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_{11}	แทน	ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
X_{12}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{13}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายโดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 2 เสนอผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ตอนที่ 3 เสนอผลวิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	165	83.8
ปริญญาตรี	26	13.2
สูงกว่าปริญญาตรี	6	3.0
รวม	197	100.0

จากตาราง 1 พบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับ ต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี. คิดเป็นร้อยละ 13.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่ใช้ในการศึกษา
ค้นคว้า

องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
อายุ	13.97	.863	วัยรุ่นตอนต้น
บุคลิกภาพ	2.67	.523	บุคลิกภาพแบบเอ
ลักษณะมุ่งอนาคต	3.75	.457	มาก
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.48	.603	มาก
เจตคติต่อการเรียน	3.77	.496	ปานกลาง
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	19028.93	19064.02	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.90	.655	ปานกลาง
ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน	3.30	.625	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.84	.567	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.85	.657	ปานกลาง
พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม	3.83	.627	มาก

จากตาราง 2 พบว่า องค์ประกอบอายุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับวัยรุ่นตอนต้น โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้คือ 13.97 องค์ประกอบบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับบุคลิกภาพแบบเอ โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 2.67 องค์ประกอบลักษณะมุ่งอนาคต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.75 องค์ประกอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.48 องค์ประกอบเจตคติต่อการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.77 องค์ประกอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.90 องค์ประกอบลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.30 องค์ประกอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.84 องค์ประกอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.85 องค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ 3.83

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เป็นการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1 ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว

ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	Y
X ₁	1.00	-.023	.039	.037	.127	-.036	-.002	-.306**	-.135	-.128	-.164*
X ₂		1.00	-.073	-.085	-.139	-.146*	-.161*	-.021	-.109	-.010	.017
X ₃			1.00	-.148*	.281*	.182*	.144*	.098	.175*	.102	.012
X ₄				1.00	.662*	.756**	.645**	.164*	.609**	.277**	.364*
X ₅					1.00	.655**	.539**	.163*	.520**	.269**	.300*
X ₆						1.00	.713**	.273**	.713**	.288**	.408*
X ₁₀							1.00	.320**	.671**	.293**	.264*
X ₁₁								1.00	.378**	.351**	.315*
X ₁₂									1.00	.432**	.429*
X ₁₃										1.00	.511*
Y											1.00

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต(X₇) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₈) เจตคติต่อการเรียน (X₉) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X₁₀) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X₁₁) ความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₁₂) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₃)

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี
 1 องค์ประกอบ ได้แก่ อายุ (X_1)

องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี 5 องค์ประกอบ
 ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ (X_2) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_3)
 ปริญญาตรี (X_4) สูงกว่าปริญญาตรี (X_5) และบุคลิกภาพ (X_6)

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2.080	1.040	2.684*
ภายในกลุ่ม	194	75.154	.387	
รวม	196	77.234		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่ามีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแสดงผลการวิเคราะห์รายละเอียดของ 2 องค์ประกอบในตาราง 5

ตอนที่ 3 เสนอผลวิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงผลในตาราง 4

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	25.872	12.936	48.861
ภายในกลุ่ม	194	51.362	.265	
รวม	196	77.234		

จากตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ามีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

องค์ประกอบ	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₃	.410	.058	.429	.511	.261	68.889**
X ₁₃ X ₉	.360	.077	.284	.579	.335	48.861**
a = .901						
R = .579						
R ² = .335						
SE = .514						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่าองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 2 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₃) และเจตคติต่อการเรียน (X₉) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 2 ตัวนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้ร้อยละ 33.50 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .901 + .410 X_{13} + .360 X_9$$

สมการพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .429 X_{13} + .284 X_9$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขป ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานในการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 197 คน เป็นนักเรียนชาย 96 คน และนักเรียนหญิง 101 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6143

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7513 แบ่งเป็น 3 ด้าน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7605

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8465 แบ่งเป็น 3 ด้าน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8644

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8425

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8467

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8019

ตอนที่ 10 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7474

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 197 ฉบับ ระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2549 ถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2549 และได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ คือ ตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_7) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_8) เจตคติต่อการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{11}) ความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13})
2. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ อายุ (X_1)
3. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ (X_2) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_3) ปริญญาตรี (X_4) สูงกว่าปริญญาตรี (X_5) และบุคลิกภาพ (X_6)
4. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมี 2 องค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) และเจตคติต่อการเรียน (X_9) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมได้ร้อยละ 33.50
5. สมการที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี สมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ
 - 5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .901 + .410 X_{13} + .360 X_9$$

- 5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .429 X_{13} + .284 X_9$$

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_7) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_8) เจตคติต่อการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) อภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมาก มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย การรู้จักเลือกกระทำและระออยผลที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพและมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิตตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำหรือละเว้นกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเองเพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ (2529 : 100) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองได้ดังต่อไปนี้สามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้อย่างเหมาะสมสามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม

1.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนปรารถนาที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แม้จะยุ่งยากลำบากก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องการอิสระในการทำงาน ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะให้ดีเลิศเพื่อบรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ ดังที่ ฌีล ชาราโกชน (2532 : 70) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการคาดหวังของบุคคล ซึ่งอาจจะได้พบหรือมีประสบการณ์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเป็นรอยประทับใจมาตั้งแต่ยังเล็ก ๆ แล้วเขาก็พยายามที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จอันนั้น โดยเขาจะตั้งเป็นมาตรฐานการกระทำของเขาเอาไว้ ถ้างานที่เขาคาดหวังได้เกิดผลสำเร็จกำลังใจก็จะเกิดขึ้นและจะคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อ ๆ ไปสูงขึ้น

1.3 เจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีเจตคติทางบวกต่อการเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการ

เรียนที่จะนำวิชาความรู้ที่เรียนมาใช้ให้ถูกต้อง ความชอบ ความสนใจ ความสนุกในการเรียน ความพอใจต่อการเรียนการสอน ครูผู้สอน และบรรยากาศการเรียนการสอน ตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามที่ครูผู้สอนกำหนด เตรียมอุปกรณ์การเรียน เตรียมตัวให้พร้อมก่อนการเรียน มาเรียนสม่ำเสมอ ทบทวนบทเรียน ค้นคว้าเพิ่มเติม และซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ความกระตือรือร้น การกล้าแสดงออก และการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย ดังที่ กมลรัตน์ หล้าสูงรัง (2528 : 232 - 233) ได้กล่าวถึง การสร้างทัศนคติหรือการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติไปในทางที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการเรียน สรุปได้ดังนี้ ให้การแนะแนวโดยพยายามชี้แจงหรือ อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งใด ๆ อย่างมีเหตุและผลแนะแนวทางปฏิบัติต่อการเรียนรู้ให้ถูกต้อง และเหมาะสมชี้ให้เห็นคุณและโทษของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ที่จะ ได้รับ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีแนวโน้มที่จะตอบสนองในทางบวกต่อสิ่งที่ทำคุณประโยชน์แก่ตนเอง พยายามให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัด และความต้องการแก่ผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้มี กำลังใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการใช้ลงโทษ พยายามให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเองและมีส่วน รับผิดชอบต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น การสอนหัวข้อบางอย่าง ครูจะแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนค้นความทดลอง ด้วยตนเองผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจ ภาควิชาใจต่อบทเรียนนั้น ๆ ทำให้ทัศนคติที่เคยไม่ดีต่อ บทเรียนนั้นลดลง และในที่สุดกลายเป็นทัศนคติที่ดีได้

1.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มี สัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครองมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่รู้สึกว่ ได้รับความรัก การดูแลอย่างดีในครอบครัว มีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยมั่นใจในตนเองถึง ความสัมพันธ์กับคนอื่นในบ้าน ดังนั้นสัมพันธภาพในครอบครัวจึงมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อ พฤติกรรมของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม สัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกในครอบครัวขึ้นอยู่กับ ความร่วมมือ ร่วมใจของสมาชิกแต่ละคน เพราะความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในครอบครัว จะ ช่วยให้ความเป็นอยู่ในครอบครัวราบรื่น และทุกคนมีความสุขกายสบายใจ และมีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชมอนด์ (Symond. 1973 : 283-285) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร ผลการวิจัย พบว่าบุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนเองสูง คือรู้สึกว่าคุณค่า มีความ อบอุ่นและปลอดภัย

1.5 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน

ที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพ ทางการเรียนดีจะมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมทางการเรียน การสอนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่อยู่ภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีความ เป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเท ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณของนักเรียน บริเวณ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ได้แก่ เสียงและกลิ่น ห้องสมุดมี

แหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่หลากหลายและเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้าและสื่อ อุปกรณ์การเรียน การสอน ปริมาณของสื่อ เมื่อเทียบกับจำนวนครูผู้สอนและนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการ ใช้งานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โอเบอร์ทัฟเฟอร์ (วิลาส บุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงจาก Oberteuffer. 1945) ที่ได้ศึกษาสภาพจิตใจของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาใน โรงเรียนผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อ สุขภาพจิตของนักเรียนและการจัดบรรยากาศของห้องเรียนก็มีส่วนช่วยให้ นักเรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

1.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดี กับครูมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับครูมี พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก แสดงว่าการที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ไม่มีความลำเอียง หรือเลือกที่รักมักที่ชัง ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ดังที่ พรรณี ชูชัย (2532 : 361) กล่าวว่า การที่ครูมี ความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียน ประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

1.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับ เพื่อนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนปฏิบัติกับเพื่อน ทั้งในและนอก ห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ความห่วงใย โกลัซติดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี แสดงพฤติกรรมโต้ตอบกับเพื่อน ใน ลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน รู้จักและเข้าใจตนเองยอมรับความแตกต่างระหว่าง บุคคล เคารพในสิทธิของเพื่อน รู้จักการให้และการรับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธภาพอัน ดีไว้ ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยา รับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักรับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำ ข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

2. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี
1 องค์ประกอบ ได้แก่ อายุ (X_1) อภิปรายได้ดังนี้

อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แสดงว่านักเรียนอายุ มากบางคนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจไม่มีเป้าหมาย ไม่มี ความมุ่งมั่นในชีวิตการเรียน ไม่มีความเข้าใจและไม่พร้อมที่จะพัฒนารับสิ่งใหม่ ๆ

3. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ (X_2) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_3) ปริญญาตรี (X_4) สูงกว่าปริญญาตรี (X_5) และบุคลิกภาพ (X_6) อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองปรารถนาให้นักเรียนมีอาชีพที่มั่นคง เมื่อเรียนจบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย มีเงินเดือนมากพอในการดำเนินชีวิต โดยพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอย่างเต็มความสามารถไม่ว่าผู้ปกครองจะมีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับใด

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมน้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องรับผิดชอบภาระหลายด้าน มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในครอบครัว และไม่มีความพร้อมในการจัดอุปกรณ์การเรียนเพื่อการเรียนของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 160) ได้ศึกษาคำนิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,500 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่บิดามารดามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านความอิสระ และด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองคอยว่ากล่าวตักเตือน และใส่ใจนักเรียน ให้ความสำคัญกับการศึกษาไม่ว่าผู้ปกครองจะมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับใด

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมน้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองขาดความรู้ หรือไม่ใส่ใจความสำคัญของการศึกษา จึงทำให้นักเรียนไม่สนใจการเรียน เพราะผู้ปกครองไม่มีการแนะนำหรือกล่าวตักเตือน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บำเพ็ญ วังเงิน. (2541 : 70 - 72) ถ้าระดับการศึกษาของบิดามารดาต่ำก็จะขาดความรู้ หรือมองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทำให้ความคาดหวังทางการศึกษาดำไปด้วย หรือไม่คาดหวังด้านการศึกษา แต่จะคาดหวังด้านการทำงานบ้านแบ่งเบาภาระ และหารายได้หรือประกอบอาชีพมากกว่า

3.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองคอยดูแล ส่งเสริมและให้การสนับสนุน และแนะแนวทางวิชาการ

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองไม่มีเวลาคอยดูแล ขาดการส่งเสริม ไม่ได้ให้การสนับสนุนและแนะแนวทางวิชาการ

3.4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง สูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แสดงว่านักเรียนบางคนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองคาดหวังในตัวของนักเรียนสูง มีความอบอุ่นในครอบครัว การส่งเสริมการเรียนรู้ ความเอาใจใส่ และประสบการณ์เดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ วังเงิน. (2541 : 70 -72) ศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังของบิดาเกี่ยวกับการศึกษาของลูกในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย พบว่าบิดาที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกเรียนจบในระดับสูงกว่าบิดาอาศัยอยู่ในเขตชนบท และการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังทางการศึกษาของบิดา แสดงว่าระดับการศึกษาของบิดายิ่งสูงความคาดหวังทางการศึกษาของลูกก็สูงด้วย

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมน้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีการคาดหวังในตัวของนักเรียนต่ำ ไม่มีความอบอุ่นในครอบครัว ไม่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ ขาดการความเอาใจใส่

3.5 บุคลิกภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นนักเรียนที่รักความก้าวหน้า ทำงานด้วยความรวดเร็ว มีความรับผิดชอบหลายอย่าง ดังนั้นนักเรียนจึงต้องมีความมานะอดทน พินิจอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีบุคลิกภาพแบบ เอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไควร์เวอร์ และไวน์ดเนอร์ (วรารณ แดงเจริญ. 2544 : 44 ; อ้างอิงจาก Kleiwer and Weidner. 1978) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และความปรารถนาความสำเร็จ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กหญิงจำนวน 41 คน เป็นเด็กชายจำนวน 32 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้ง 2 กลุ่มตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทางด้านพฤติกรรมพบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มักจะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบผลสำเร็จมากกว่าบุคลิกภาพแบบ บี ทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบผลสำเร็จมากกว่าบุคลิกภาพแบบ บี

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนคิดว่าประสบความสำเร็จอยู่แล้ว จึงคิดว่าการเรียนเป็นสิ่งที่ซ้ำซาก ไม่มีความท้าทาย มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ไม่ชอบการรอคอย

4. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมี 2 องค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) และเจตคติต่อการเรียน (X_9) อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นอันดับแรก แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนทำให้พฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะเพื่อนมีความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน แสดงกิริยาที่ตีรับฟังความคิดเห็น มีความเกรงใจ มีความเข้าใจกัน รู้จักการยอมรับผู้อื่น รู้จักการให้และการรับ ยอมรับความแตกต่างกัน ให้ความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธภาพอันดีไว้ ดังนี้ วัยรุ่นแสดงกิริยาอ้อมแอ้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยาตีรับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

4.2 เจตคติต่อการเรียน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นอันดับสอง ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่านักเรียนที่มีเจตคติทางบวกต่อการเรียน ทำให้มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนที่จะนำวิชาความรู้ที่เรียนมาใช้ให้ถูกต้อง ความชอบ ความสนใจ ความสนุกในการเรียน ความพอใจต่อการเรียนการสอน ครูผู้สอน และบรรยากาศการเรียนการสอน ตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามที่ครูผู้สอนกำหนด เตรียมอุปกรณ์การเรียน เตรียมตัวให้พร้อมก่อนการเรียน มาเรียนสม่ำเสมอ ทบทวนบทเรียน ค้นคว้าเพิ่มเติม และซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ความกระตือรือร้น การกล้าแสดงออกและการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย ดังที่ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 232 - 233) ได้กล่าวถึง การสร้างทัศนคติหรือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการเรียน สรุปได้ดังนี้ ให้การแนะแนวโดยพยายามชี้แจงหรืออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งใด ๆ อย่างมีเหตุและผลและแนะแนวทางปฏิบัติต่อการเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสมชี้ให้เห็นคุณและโทษของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีแนวโน้มที่จะตอบสนองในทางบวกต่อสิ่งที่ทำคุณประโยชน์แก่ตนเอง พยายามให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัด และความต้องการแก่ผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้มีกำลังใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการใช้ลงโทษ พยายามให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเองและมีส่วนรับผิดชอบต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น การสอนหัวข้อบางอย่าง ครูจะแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนค้นความทดลองด้วยตนเองผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจ ภาควิชาจิตตวิทยาเรียนนั้น ๆ ทำให้ทัศนคติที่เคยไม่ดีต่อบทเรียนนั้นลดลง และในที่สุดกลายเป็นทัศนคติที่ดีได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลให้หน่วยงาน ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนทราบถึง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม พบว่าองค์ประกอบมี 2 องค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

1.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ควรจัดกิจกรรมทางด้านเรียนเพื่อพัฒนา ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

1.2 เจตคติต่อการเรียน ควรกิจกรรมเพื่อพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับตนเองด้านการเรียน และเจตคติต่อการเรียนให้กับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมในจังหวัด อื่น ๆ เช่น จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมในกลุ่มตัวอย่าง ในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับช่วงชั้นที่ 2 ระดับช่วงชั้นที่ 4 เป็นต้น

2.3 ควรใช้เทคนิคทางจิตวิทยาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม เช่น การใช้กิจกรรมกลุ่ม การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กชกร สังข์ชาติ. (2527) เทคนิคการสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เอกสารประกอบการสอนวิชา กญ. 351 ชลบุรี : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- กนกวรรณ อุ่นใจ. (2538) ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524) จิตวิทยาการศึกษา. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2528) จิตวิทยาการศึกษา. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรรณิการ์ พินศิริกุล. (2521) การสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างใน กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524) ความจำ. กรุงเทพฯ : สมิต.
- กาญจน์กมล สุวิทยารัตน. (2537) ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ขวัญใจ โพธิ์ทองนาค. (2547) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนช่องพระนาวิทยา จังหวัดราชบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2531) ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526-2531 ฉบับอภินันท์นาการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : เยาวชนไทยกับการมุงอนาคต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จรรยา เกษมศรีสังข์. (2537) วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรัมพร สุวรรณวัฒน์. (2542) การสำรวจปัญหาของนักเรียน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จักรินทร์ พริ้งทองฟู. (2546) ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัด

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทนา นนทิก. (2533) การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการทำงานโดยวางเป้าหมายสำหรับเยาวชน. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. พัฒนาศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินดนา อินทรไชย. (2525) ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจลิยว บุษเนียร. (2531) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนพื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชญาณิชฐ์ พุกเถื่อน. (2536) การศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การวัดผลการศึกษา : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. (2538) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภาวิชาชีพไทย. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2530) รายงานผลการวิจัยเรื่องพฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบันต่อศึกษาตามแนวทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุตินทร ธนาวัฒน์กร. (2543) การศึกษานุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ชุตินทร ศรีแก้ว. (2546) ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2522) จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เชิดศักดิ์ โฉมาสินธุ์. (2520) การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง

การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณรงค์ เล็งประชา. (2538) *มนุษย์กับสังคม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิก. (2520) *จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523) *การวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์ต่อเอกสารประกอบการ*

ฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. (2529)

การควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย

กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. (2533) *ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์*

ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวดีวิทยาคม จังหวัด

นครสวรรค์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธิดา ชูอินทร์. (2540) *ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อลักษณะมุ่ง*

อนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม

กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ถวิล ธาราโกชน. (2532) *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้ง เฮาส์.

ธาริณี เจียรวัฒนะ. (2531) *พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียน*

วิทยาศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2527) *หลักการบริหารการศึกษา*. ภาควิชาบริหารการศึกษา : คณะ

ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลละออ สุภาผล. (2537) *ผลสะท้อนแห่งโครงการนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกรับใช้ประชา*

ชนในชนบท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

นลินี ธรรมอำนวยสุข. (2540) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน*

ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัด

สุพรรณบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิภา นิธยาน. (2530) *การปรับตัวและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

นิธิวรรณ เชาว์นิธิ. (2546) *ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน*

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่าย

- มัธยม) กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิลวรรณ ศิริอังกุล. (2535) สุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัดเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เนตรชนก พุ่มพวง. (2546) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. (2532) การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานทางราชการ. ปริญญาโท กศ.ด. พัฒนาศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญศรี จิงธนาเจริญเลิศ. (2530) ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บำเพ็ญ วังเงิน. (2541) อิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนต่อกรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ไทยคดีศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประดิษฐ์ อุปรนัย. (2523) จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ประทีป จินนี. (2535) การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงต่าง ๆ พฤติกรรมตั้งใจเรียน และการเสริมแรงตนเองต่อผลการสอบย่อยที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.บ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาศรี สุฉันทบุตร. (2522) สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประวีณ สุทธิสง่า. (2540) การเปรียบเทียบผลของการใช้คำปรึกษาเป็นกลุ่มรายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท. ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปาริฉัตร อันประเสริฐ. (2543) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเชาวน์ปัญญาความคิดสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

- 2 โรงเรียนศึกษานารีกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี ภัคดีไพบูลย์ผล. (2540) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผล
การปฏิบัติงานของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์. วิทยา
นิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530) การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริม
การแต่งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- (2531) การศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- พรณี ชูชัย เจนจิต. (2532) จิตวิทยาการเรียนการสอนต่อจิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในชั้น
เรียน. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- พรณี ชูชัย. (2532) จิตวิทยาการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- พรเพชร โสติธิมานนท์. (2547) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พระมหาสุพจน์ สมเพชร (วชิรโม). (2547) ปัจจัยที่ส่งผลต่อโมหจริตด้านการเรียนของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนก้นทอมวิทยาคม อำเภอขุนหาญ จังหวัด
ศรีสะเกษ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษากรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พระเทพเวที. (2532) การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้น
ติ้งกรุ๊ป.
- พวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2544) การวางแผนการศึกษาต่อเอกสารประกอบการสอนวิชา
บริหาร 512. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงสร้อย วรกุล. (2522) การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมธี โพธิพัฒน์. (2523) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และ
ความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2527) การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ซึ่งเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้เพลงคณิตศาสตร์ประกอบการสอนของครู. ภาควิชา

ม.ศ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนา ประเสริฐสม. (2526) การสร้างจิตลักษณะส่งเสริมอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

รัตนา ศิริพาณิชย์. (2530) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการเลี้ยงดูและความพร้อมทางการเรียนของเด็กวัยแรกเข้าเรียนในแหล่งเสื่อมโทรม. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รุ่งทิวา จักรกร. (2521) วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วราภรณ์ แดงเจริญ. (2544) ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วดีณี มุกดดอกไม้. (2541) การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วัชรินทร์ แก้วลา. (2531) สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. การอุดมศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิกร ดัฒนจุฑาโฒ และลักขณา การกรณ์. (2529) การบริหารงานการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิมล หนองพงษ์. (2538) ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิชัย เอียดบัว. (2534) ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิลาศ บุญทองขาว. (2527) บรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของนักเรียน ครูและผู้บริหาร เขตการศึกษา. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2528) หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- ศรีธรรม ธนภูมิ. (2535) พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีระพร จันทโนทก. (2538) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2530) จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.
- ศุภลักษณ์ พงษ์พิงค์สิทธิ์. (2534) การปรับตัวของเด็กในครอบครัวหย่าร้าง. ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 ธ.ค. : สถาบันสุขภาพจิต.
- ศุภณีย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ. (2538) จากวิจัยสู่บ้านและห้องเรียน. กรุงเทพฯ : 1.
- สงัด อุทรานันท์. (2525) การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิตต์ เพิ่มพูน. (2532) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครูจิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541) วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2526) การปรับพฤติกรรม. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริชัย ประทีปฉาย. (2533) การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุพล วังสินธ์. (2537) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม. วารสารแนะแนว. 25 (132) : 31-35 ; ธันวาคม 2530-มกราคม 2537.
- สุรัช โกติยะกุล. (2526) การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดกำแพงเพชร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุธิดา หงษาชาติ. (2539) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบัน บุคลิกภาพและพฤติกรรมรับข่าวสารกับความรู้และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ สิงหะคะเซนท์. (2535) เจตคติของพ่อแม่และพฤติกรรมของเด็กเล็ก. ปีที่ 26 ฉบับที่ 139 ก.พ.-มี.ค 35 : แนะนำ.
- สุภาพรรณ สิงขรอาจ. (2547) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่

มีความสามารถพิเศษที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถที่แท้จริง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดกิจกรรมค่ายภาษาไทย. ปรินญาณิพนธ์ กต.ม.
การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุภาวดี เขมะศรีสุวรรณ. (2543) การศึกษา ความคาดหวังและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนที่
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง. ปรินญาณิพนธ์ กต.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุรางค์ ดันติกุลวิจิตร. (2539) ผลของการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มควบคู่กับการเสริมแรงที่มีต่อ
พฤติกรรมการเรียนของวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วัดคลองสาน อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปรินญาณิพนธ์ กต.ม. จิตวิทยา
การศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรพงษ์ ชูเดช. (2534) ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่
สำคัญของนิสิต. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์. (2521) การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคกลาง. ปรินญาณิพนธ์ กต.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2536) วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ. ก : 18.

..... (2541) วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ. : ก.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2542) คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : 1-2.

โสภา ชูพิกุลชัย. (2528) ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา. ปรินญาณิพนธ์ ม.ป.ท.

กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

อมรรัตน์ ศรีเจริญพรรณ. (2546) ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ
นักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดประดู่ธรรมารัตน์ เขตบางซื่อ
กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กต.ม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรพินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ. (2531) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบ
คัดเลือกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติ นิสัยในการ
เรียน. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

อรพิน วงษ์เสน. (2542) การศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของเด็กเก่งและเด็ก
อ่อน. วิทยานิพนธ์. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อดิศักดิ์ ศรีวรกุล. (2547) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มี
ความสามารถพิเศษทางภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการสอนโดยวิธีบูรณา
การการสอนของ PHIMEP กับการสอนแบบ 4 MAT SYSTEM. ปรินญาณิพนธ์ กต.ม.

- การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนมงคล. (2533) *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา*. ปรินซ์นิพนธ์ วท.ม. การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อัจฉรา สุขารมณ. (2529) *จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อัสรา อารณ. (2540) *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยทางชีวสังคมกับความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลสังกัด. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. สุขศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.*
- อุษณีย์ โพธิสุข. (2544) *เก่ง ดี มีสุข ต่อคู่มือการให้บริการด้านแนะแนวและจิตวิทยาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ*. กรุงเทพฯ : คำนำ.

- Anderson, Mary J. (1970, March) *Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning*. American Education Research journal.
- Bernard, Haroll W. (1970) *Mental Health in the Classroom*. New York : McGraw-Hill.
- Bledsoe, Joseph C. (1971, November) *Factors Related to Pupil Observation Reports of Teachers and Attitude Toward Their Teachers*. The Journal of Educational Research.
- Cranston, Charles M and Mccort Bacley. (1985, April) *A learner Analysis Experiment : Cognitive Style Versus Learning Style in Undergraduate Nursing Education W.*, Journal of Nursing Education.
- Decoster, David A. (1981) *Mentoring-transcript systems for promoting student growth*. San Francisco : Jessey-Bass.
- Farmer, Richard E and others. (1984) *Stress Management for Human Service*. Michigan : Sage Publishcation.
- Good, Carter. (1995) *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Greene, Charies N and others. (1985) *Management*. Englewoord Cliffs, N.J : Prentice-Hall.
- Hergenharn, Christian W. (1990) *Why capable high school students do not continue their schooling*. Division of Research and Field Services, Indiana University Series : Bulletin of the School of Education.
- Herman, Herbert J.M. (1970, August) *A Questionnaire Measure of Achievement Motivation*. Journal of Applied Psychology.

- Hoffman, M.L. (1977) *Moral International : Current Theory and Research*. Advance In Experiment Social Psychology. By L. Berkowitz.
- Hurlock. (1970) *Developmental psychology*. New York : Mc Garw-Hill Book.
- Layman, Barbara Jean. (1975, May) *Perception of college Environment at Akalahoma State University by Incoming Freshman Students*. Dissertation Abstracts International.
- Likirt, Renie. (1970) *A Technique for the ivieasurement of Attitude*. Chicage :Rand McNally Company.
- Luthan, Fred. (1980) *Organizational Behavior*. New York : Mc Graw – Hill.
- Mead, Robert D. (1971) *Future Time Perspective of College Students in America and India*. Journal of Social Psychology.
- Nurmi J.E. (1991) *How Do Adolescents See Their Future? A Review of the Development of Future Orientation and Planning*.
- Organ, Dennis W.; & Hamner, Clay W. (1982) *Organizational Behavior*. Plano Texas : Business Publications.
- Pansini, Janet Mac Carty. (1997, February) *The Experience and Perception of Interpersonal Relationships with Peer and Peer Groups in Middle Adolescence : A Qualitative Study*. New York : Dissertation Abstracts.
- Richard, Kelvin. (1970) *An Experimental Study of Achievement Motive Training as a Function of the Moral Maturity of Trainers*. Dissertation Abstracts International.
- Seginer, Rachel and Hoda Halabi. (1991) *Cross-Cultural Variations of Adolescents' Future Orientation : The Case of Israeli Druze Versus Israeli Arab and Jewish Male*. Journal of Cross Cultural Psycholoty.
- Song, Kae-Kyum. (1971, November) *Academic Achievement Motivation of Student of Agricultural Education and Its Relationship to Certain Variable*. Dissertation Abstracts International.
- Symond, P.M. (1973) *Psychology of Parent-Child Relationship*. New York : Appleton Centery Crofts Inc.
- Voorn, Randall Jay. (1990, December) *Environment Fit : The Relationship Between Small Liberal Arts Colleges and Their Environment (College Environment)*. Dissertation Abstracts International.
- Wright, D. (1975) *The Psycholoty of Moral Behaviour*. Middleses, England : Penquin Book Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม เขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงไปในช่วงว่าง.....ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ ปี
2. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บาท/เดือน
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - () ปริญญาตรี หรือเทียบเท่าปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ท่านรู้สึกว่าจะต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา					
2.	เมื่อท่านมีนัด ท่านชอบไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา					
3.	ท่านรู้สึกโมโหถ้ามีคนมาขัดจังหวะในขณะที่ท่านไม่สามารถทำสิ่งที่ท่านตั้งใจไว้ได้					
4.	ท่านคิดว่าเวลาช่วงผ่านไปรวดเร็วจนไม่สามารถทำสิ่งที่ท่านตั้งใจไว้ได้					
5.	ท่านรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลา ถ้าต้องไปรอซื้อของในร้านค้าที่มีลูกค้าแน่น					
6.	ท่านจะรู้สึกไม่สบายใจถ้างานของท่านดำเนินไปอย่างล่าช้า					
7.	ท่านเป็นคน que เริ่มต้นทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้เสร็จ					
8.	ท่านคิดว่าเพื่อน ๆ ในกลุ่มทำงานได้ไม่ถูกใจท่าน					
9.	ท่านรู้สึกว่าคุณอยากทำกิจวัตรให้เสร็จเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้					
10.	ท่านรู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวเพื่อรอรับบริการ เช่น ที่ธนาคาร ที่ทำการไปรษณีย์ เป็นต้น					
11.	ท่านไม่ชอบให้มีใครหรืออะไรมาขัดจังหวะการทำงานของ ท่าน					
12.	ท่านรู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอไปที					
13.	เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าท่านเป็นคน que จริงจังกับการทำงาน					
14.	ท่านเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่นพูดเพื่อเจอ					
15.	ถ้าท่านต้องฟังคนที่พูดไม่รู้จักรักจบท่านจะรู้สึกทนไม่ได้					

16.	ท่านชอบทำงานที่ท่านรับผิดชอบให้เสร็จก่อนกำหนดเวลา					
17.	เมื่อท่านกำลังฟังคนพูดเรื่องไร้สาระท่านจะรู้สึกเบื่อและ หาทางเลี่ยงออกมา					
18.	ท่านเป็นคนที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็ว ว่องไว					
19.	เมื่อท่านต้องทำสิ่งต่าง ๆ ซ้ำซากท่านรู้สึกหงุดหงิด					
20.	ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนด้าน การศึกษาและการประกอบอาชีพ เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>ด้านการคาดการณ์และการตัดสินใจเลือกกระทำ</u>					
1.	ท่านคิดว่าการเรียนหนังสือมีส่วนช่วยให้ท่านประสบความสำเร็จในอนาคต					
2.	ท่านชอบคุยกับเพื่อน ๆ ถึงเรื่องการศึกษาต่อหลังจากจบม.3 แล้วเสมอ					
3.	ท่านยังไม่คิดถึงการประกอบอาชีพเพราะยังไม่ถึงเวลา					
4.	ท่านยังไม่คิดว่าจะไปเรียนที่สาขาใดรู้ว่าเพื่อนไปเรียนที่ใด ท่านก็จะไปเรียนด้วย					
5.	ท่านไม่หวังอะไรมากนักเกี่ยวกับการเรียนเพราะสติปัญญาดี คิดว่าให้สอบผ่านเท่านั้น					
6.	การหางานทำในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องเรียนให้ตรงกับสาขาแค่มีสั้นก็เข้าได้					
7.	ท่านคิดว่าในอนาคต คนที่มีการศึกษาสูง ๆ ย่อมประสบความสำเร็จมากกว่าคนที่เรียนน้อย					
	<u>ด้านการแก้ปัญหาและการวางแผน</u>					
8.	ถ้าท่านเรียนอ่อนในวิชาใดท่านจะหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชานั้น					
9.	ท่านไม่ชอบวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า เพราะมักทำไม่ได้ตามแผน					
10.	ท่านมักชอบจัดตารางสอนในตอนเช้าเพราะจะได้ไม่ลืมสิ่งต่าง ๆ					
11.	ท่านไม่ชอบอ่านหนังสือก่อนสอบล่วงหน้า นาน ๆ เพราะจะทำให้ลืม					
12.	ท่านวางแผนการใช้เงินไว้ เพื่อให้เพียงพอสำหรับค่าอาหารและซื้ออุปกรณ์การเรียน					
13.	เมื่ออาจารย์ให้ทำรายงานส่ง ท่านจะวางแผนไว้เลยว่าจะส่งเมื่อไร					
14.	อาจารย์มักบอกเสมอว่า การสอบเข้าเรียนต่อเนี่ยยาก ทำให้ท่านต้องรีบอ่านหนังสือล่วงหน้า					
15.	ท่านวางแผนไว้แล้วว่าทำอะไร จึงจะสอบเข้าเรียนต่อได้					
16.	ท่านชอบทำตารางอ่านหนังสือก่อนสอบนาน ๆ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>ด้านการรู้จักรอคอยและมีความเพียรพยายามในปัจจุบัน</u> <u>เพื่อความสำเร็จในชีวิต</u>					
17.	ถ้าท่านมีงานทำ ท่านจะลาออกจากโรงเรียน แม้ว่าท่านจะเรียนไม่จบชั้น ม. ปลาย					
18.	ท่านเป็นคนใจร้อน เมื่อคิดจะทำอะไรมักทำเลยโดยไม่คิดหน้าคิดหลัง					
19.	เมื่อไปพบของถูกใจ ท่านจะรีบซื้อทันที ถ้าภายหลังเงินไม่พอ ค่อยคิดกันใหม่					
20.	นักเรียนควรปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียนทุกประการ					
21.	ท่านรู้สึกท้อแท้กับการเรียน เพราะมีสติปัญญาไม่ดี					
22.	ท่านพยายามอ่านหนังสือหลาย ๆ เที้ยว เพื่อทำคะแนนให้ได้ดีมาก ๆ					
23.	ท่านพยายามขยันเรียนแม้ว่าผลการเรียนในปัจจุบันยังไม่ได้เท่าที่ควร					
24.	แม้ว่าท่านจะไม่ชอบเรียนในบางวิชา ท่านก็ตั้งใจเรียนเพื่อที่จะสอบได้คะแนนดี ๆ					
25.	ท่านถือคติที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้และเรื่องทั่ว ๆ ไป เมื่อ นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับ ข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ท่านตั้งใจทำงานตามแผนการที่วางไว้ทุกครั้ง					
2.	แม้ว่างานที่ท่านทำจะยากเพียงใด ท่านก็พยายามทำงานนั้นเต็มความสามารถ					
3.	ท่านชอบทำงานที่ไม่ยุ่งยาก เพราะจะได้ทำให้เสร็จ ๆ ไป					
4.	ท่านชอบเรียนวิชาที่ไม่มีการบ้าน					
5.	ท่านส่งการบ้านตามที่ครูกำหนดทุกครั้ง					
6.	เพื่อน ๆ ยอมรับว่าท่านเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ					
7.	ท่านรู้สึกว่าการเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ					
8.	เมื่อท่านเห็นเพื่อนประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน ท่านก็อยากจะเป็นเช่นนั้นบ้าง					
9.	เวลาที่ทำการบ้าน ท่านเลือกทำแต่ข้อที่ง่าย ๆ เท่านั้น					
10.	ท่านบอกให้พ่อแม่ทราบ เมื่อท่านประสบผลสำเร็จในการเรียน					
11.	ท่านรู้สึกสบายใจในวันที่ไม่ต้องทำการบ้าน					
12.	ท่านรู้สึกเบื่อ แล้วหยุดทำงานบ่อยครั้งทั้ง ๆ ที่ทำไปได้ไม่นาน					
13.	ท่านเรียนหนังสือไปวัน ๆ โดยไม่คาดหวังว่าจะเรียนได้สำเร็จมากนักเพียงใด					
14.	เมื่อมีการทำงานกลุ่ม เพื่อนชอบให้ท่านเป็นหัวหน้ากลุ่ม					
15.	ก่อนสอบแต่ละครั้ง ท่านจะต้องทบทวนบทเรียนก่อนเสมอ					
16.	ท่านจะไม่ลงมือทำงาน ถ้าไม่จนถึงเวลาที่กำหนดส่งงาน					
17.	ท่านคิดว่าคนอื่นทำงานไม่ทันใจท่าน					
18.	ท่านทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จทุกครั้ง					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

1. ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิดของนักเรียนบ้างและบางครั้งไม่ตรงกับความคิดของนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1.	การตั้งใจเรียนในเวลาเรียนมีประโยชน์					
2.	ท่านคิดว่าการเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
3.	การเรียนไม่ได้ให้ความรู้ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
4.	การเรียนช่วยให้สามารถพัฒนาด้านการศึกษาและสังคมได้ดี					
5.	การเรียนไม่ได้ช่วยให้ท่านรู้จักชีวิตและการปรับตัว					
6.	การเรียนไม่ได้ช่วยให้ท่านรู้จักวางแผนในการทำงานมากเท่าไร					
7.	การเรียนทำให้ท่านมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น					
8.	การเรียนไม่ได้ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
9.	การเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนทำให้ท่านกล้าแสดงออกมากขึ้น					

2. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนบ้างแต่ไม่มากนัก
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านพอใจต่อการเรียนการสอนและครูผู้สอน					
2.	เมื่อถึงเวลาเรียนท่านเบื่อหน่าย ง่วงนอน ไม่อยากเรียน					
3.	ท่านรู้สึกว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่เรียนซ้ำซาก น่าเบื่อ					
4.	การเรียนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากสำหรับท่าน					
5.	ท่านชอบบรรยากาศในห้องเรียน					
6.	ท่านไม่ชอบแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน					
7.	ท่านกล้าเป็นผู้นำในการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ					
8.	ท่านชอบกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน					

3.ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนในด้านการเรียน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนทุกครั้ง

บ่อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ่อยมาก แต่ไม่ทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้าง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้ง

ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้งจนเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
1.	ท่านมีความตั้งใจเรียน					
2.	ท่านไม่มีความกระตือรือร้นในขณะที่เรียน					
3.	ท่านมักค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ท่านกำลังเรียน และเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาด้วย					
4.	ท่านไม่เคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาที่เรียน					
5.	ท่านปฏิบัติตามที่ครูผู้สอนกำหนดเสมอ					
6.	ท่านทบทวนบทเรียนเสมอ					
7.	ท่านชอบการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย					
8.	ท่านมาเรียนสายเสมอ ๆ					
9.	ท่านไม่เคยนำความรู้ที่เรียนในวิชาต่าง ๆ ไปใช้กับชีวิตประจำวันเลย					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ

ผู้ปกครองเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u> ท่านไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองตักเตือนเรื่องการเรียนรู้					
2	ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนรู้					
3	ท่านไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ของท่าน					
4	ท่านไม่ใส่ใจกับคำแนะนำของผู้ปกครอง					
5	ท่านไม่สนใจช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน					
6	เมื่อกลับถึงบ้านท่านไม่ต้องการพบหน้าผู้ปกครอง					
7	ท่านเอาใจใส่ดูแลผู้ปกครองเมื่อผู้ปกครองไม่สบาย					
8	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองคอยตักเตือนเรื่องการเรียนรู้					
9	เมื่อมีเวลาว่างผู้ปกครองจะคุยกับท่านเสมอ					
10	ผู้ปกครองจะแสดงความห่วงใยเมื่อท่านกลับบ้านผิดเวลา					
11	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือแก่ท่าน					
12	ผู้ปกครองให้กำลังใจท่านเสมอเมื่อท่านสอบได้คะแนนไม่ดี					
13	ผู้ปกครองกล่าวชมเชยเมื่อท่านสอบได้คะแนนดี					
14	ผู้ปกครองให้คำปรึกษากับท่านเสมอเมื่อท่านมีปัญหา					
15	ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับท่าน					
16	ผู้ปกครองดูว่าท่านเสมอโดยไม่มีเหตุผล					
17	ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการคบเพื่อนกับท่าน					
18	ผู้ปกครองไม่สนใจว่าท่านจะมีเพื่อนแบบไหน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ก. สถานที่					
2.	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
3.	อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทดี					
4.	ห้องเรียนดับแสบ					
5.	โต๊ะเก้าอี้ไม่พอกับจำนวนนักเรียน					
6.	สภาพห้องเรียนปราศจากกลิ่นต่าง ๆ เช่น กลิ่นเหม็นจาก ห้องน้ำ น้ำเน่าเสียจากคลอง กลิ่นขยะ กลิ่นอาหารจากโรง อาหาร					
7.	ห้องเรียนร้อนอบอ้าว					
8.	ข. อุปกรณ์การเรียนการสอน					
9.	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพพร้อมใช้งาน					
10.	ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
11.	ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
12.	อาจารย์ใช้สื่อประกอบการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้					
13.	อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ ไม่ ชำรุดสามารถใช้งานได้ดี					
14.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีสภาพสกปรก					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u>					
1.	ท่านเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					
2.	ท่านตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน					
3.	ท่านส่งงานตรงตามที่ครูกำหนดเสมอ					
4.	ท่านไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น					
5.	ท่านไม่มีโอกาสซักถามข้อสงสัย					
6.	ท่านไม่ให้ความเคารพครู					
7.	ท่านไม่กล้าขอคำแนะนำจากครู					
8.	ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของครู					
9.	เมื่อท่านมีเรื่องไม่สบายใจ ท่านจะปรึกษากับครู					
10.	ท่านไม่สามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับครู					
11.	ท่านไม่สนใจกับคำแนะนำต่าง ๆ ของครู					
12.	ท่านรักและเคารพครูเสมอ					
	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u>					
13.	ครูรับฟังเหตุผลของท่าน					
14.	ครูสนใจนักเรียนทุกคนในห้องเรียน					
15.	ครูซักถามนักเรียนทุกคนในห้องเรียน					
16.	ครูชมเชยเมื่อท่านทำความดี					
17.	ท่านรู้สึกว่าครูไม่เป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้ไม่กล้าถามครูเมื่อมีข้อสงสัย					
18.	เมื่อท่านขอคำปรึกษาจากครูเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น ครูยินดีให้คำแนะนำแก่ท่าน					

19.	เมื่อท่านขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมจากครู ครูก็ให้ ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษแก่ท่าน					
20.	เมื่อท่านเจ็บป่วย ครูให้ความดูแลอย่างใกล้ชิด					
21.	ครูไม่เปิดโอกาสให้ท่านมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					

ตอนที่9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	เมื่อท่านไม่เข้าใจบทเรียนเพื่อนช่วยอธิบายให้ฟัง					
2.	เพื่อนให้ความช่วยเหลือ ฟังพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านการเรียน					
3.	ท่านมีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนได้					
4.	ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อนได้					
5.	ท่านกับเพื่อนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี					
6.	ท่านกับเพื่อนไม่เคยทะเลาะกัน					
7.	ท่านไม่ใส่ใจช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนไม่สบาย					
8.	เมื่อท่านไม่มาโรงเรียน เพื่อน ๆ มักถามถึงด้วยความห่วงใย					
9.	ท่านและเพื่อน ๆ มักช่วยกันอธิบายการบ้านเมื่อมีเพื่อนในกลุ่มไม่เข้าใจหรือทำไม่ได้					
10.	เพื่อน ๆ ชวนท่านเล่นกีฬาหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ					

ตอนที่ 10 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ท่านตั้งใจฟังขณะครูสอน					
2.	ท่านพูดคุยและปรึกษาหารือกับเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่ครู ไม่ได้สอนในระหว่างครูสอน					
3.	เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนท่านจะถามครูทันที					
4.	ท่านถามคำถามครูนอกเหนือจากบทเรียน					
5.	ท่านแสดงความคิดเห็นเมื่อครูเปิดโอกาสให้					
6.	ท่านเข้าชั้นเรียนสม่ำเสมอ					
7.	ท่านเข้าชั้นเรียนตรงเวลา					
8.	ท่านเข้าชั้นเรียนก่อนครูเข้าสอน					
9.	เมื่อมีเวลาว่างท่านจะแบ่งเวลาเพื่ออ่านหนังสือในห้องสมุด เป็นประจำ					
10.	ท่านทำการบ้านตามที่ครูมอบหมาย					
11.	ท่านทบทวนบทเรียนที่เรียนทุกวัน					
12.	ท่านทำบันทึกย่อเนื้อหาแต่ละวิชาเพื่อใช้สำหรับทบทวน บทเรียน					
13.	ท่านไม่เคยทบทวนบทเรียน					
14.	ท่านวางแผนการเรียนทุกครั้งก่อนเข้าเรียน					
15.	ท่านต้องขยืมอุปกรณ์อุปกรณ์การเรียนจากเพื่อน					
16.	ท่านส่งงานตามเวลาที่ครูกำหนด					
17.	ท่านจดบันทึกวันที่ครูกำหนดให้ส่งงาน					
18.	ท่านไม่เคยส่งงาน					
19.	ท่านอ่านและสรุปเนื้อหาที่เรียนเพื่อใช้ในการอ่านก่อนสอบ					
20.	ท่านอ่านหนังสือก่อนสอบ					

ภาคผนวก ข
คำอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)

ตาราง 6 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.908
2	5.984
3	7.815
4	2.976
5	3.361
6	6.417
7	6.218
8	5.512
9	3.121
10	2.046

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6143

ตาราง 7 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.779
2	3.060
3	2.877
4	2.471
5	3.512
6	3.827
7	2.653
8	4.926
9	2.905
10	3.325
11	4.048
12	3.889
13	4.989
14	3.389
15	4.740
16	3.098
17	3.235
18	3.078
19	5.773
20	5.600
21	3.367
22	4.603
23	5.060

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7513

ตาราง 8 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.887
2	2.665
3	2.923
4	5.973
5	2.169
6	4.147
7	3.862
8	4.422
9	4.780
10	4.927
11	6.727
12	9.091
13	4.347
14	5.627
15	2.946
16	3.853

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7605

ตาราง 9 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบเจตคติต่อการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.747
2	4.804
3	6.223
4	3.981
5	7.330
6	7.861
7	6.350
8	4.934
9	4.709
10	2.886
11	5.197
12	4.787
13	5.297
14	3.348
15	2.567
16	4.099
17	3.520
18	4.602
19	3.649
20	2.884
21	5.128
22	5.082
23	5.776
24	3.432
25	7.072

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8465

ตาราง 10 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.590
2	5.686
3	6.916
4	8.790
5	7.962
6	7.133
7	7.361
8	6.822
9	5.960
10	4.776
11	6.958
12	6.319
13	7.695
14	8.172
15	6.110
16	4.850
17	6.200

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8644

ตาราง 11 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.990
2	5.644
3	4.756
4	7.213
5	3.329
6	6.518
7	5.281
8	10.947
9	12.148
10	9.379
11	8.046
12	5.308

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8425

ตาราง 12 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	6.009
2	5.980
3	6.312
4	3.577
5	4.231
6	5.897
7	2.638
8	7.125
9	2.374
10	4.085
11	4.688
12	6.600
13	7.598
14	6.395
15	6.696
16	7.171
17	3.457
18	6.191
19	7.207
20	4.854
21	5.247

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8467

ตาราง 13 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	9.592
2	11.504
3	9.529
4	11.847
5	9.014
6	2.637
7	3.250
8	6.575
9	7.591
10	8.092

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8019

ตาราง 14 แสดงอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบทดสอบพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.219
2	5.497
3	5.590
4	5.034
5	5.072
6	5.389
7	10.624
8	2.166
9	7.755
10	8.657
11	6.036
12	2.263
13	3.395
14	7.252
15	5.583
16	6.878
17	6.239

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7474

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางสาวภัทรสิริณ์ เสวตไวยาราม
วันเดือนปีเกิด	6 พฤษภาคม 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	109/391 ม.บุศรินทร์ ต.บางปลา อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2541	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สาขาการขาย) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพัฒนการพระนคร
พ.ศ. 2543	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (สาขาการตลาด) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพัฒนการพระนคร
พ.ศ. 2545	บริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาการจัดการ) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ